

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

The Factors Affecting the Success of the Performance Results
according to the Education Criteria for Performance Excellence of
the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of
Technology Thanyaburi

ผู้วิจัย

ปัทมาพร พุ่มทับทิม

สำนักประกันคุณภาพการศึกษา

กรุณา ตั้งฤทัยวรรณ

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมงานวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประจำปี 2565

ชื่องานวิจัย	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวปัทมาพร พุ่มทับทิม และนางกรรณา ตั้งฤทัยวรรณ
สังกัด	สำนักประกันคุณภาพการศึกษา และคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีที่ทำการวิจัย	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อ
การดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2) การมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็น
เลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 3) ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ
ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เป็นคณะกรรมการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)
ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการ
ที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.59$) 2) การมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานตามเกณฑ์
คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68$, $\sigma = 0.90$) ปัญหาและอุปสรรค
ในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.11$, $\sigma = 0.84$) และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงาน
ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของ
การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 54.40
และพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานส่งผลเชิงลบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์
คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 5.9 จากผลการวิจัยในครั้งนี้ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีควรสร้างความเข้าใจให้บุคลากรทุกฝ่ายเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบร่วมกัน นอกจากนี้ คณะควรพัฒนากลไกเพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

คำสำคัญ : การดำเนินงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร

Research Title The Factors affecting the success of the performance results according to the Education Criteria for Performance Excellence of the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Author Miss Pattamaporn Puntubtim and Mrs. Karuna Tangrutthawan

Affiliated with Office of Educational Quality Assurance and Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Year 2022

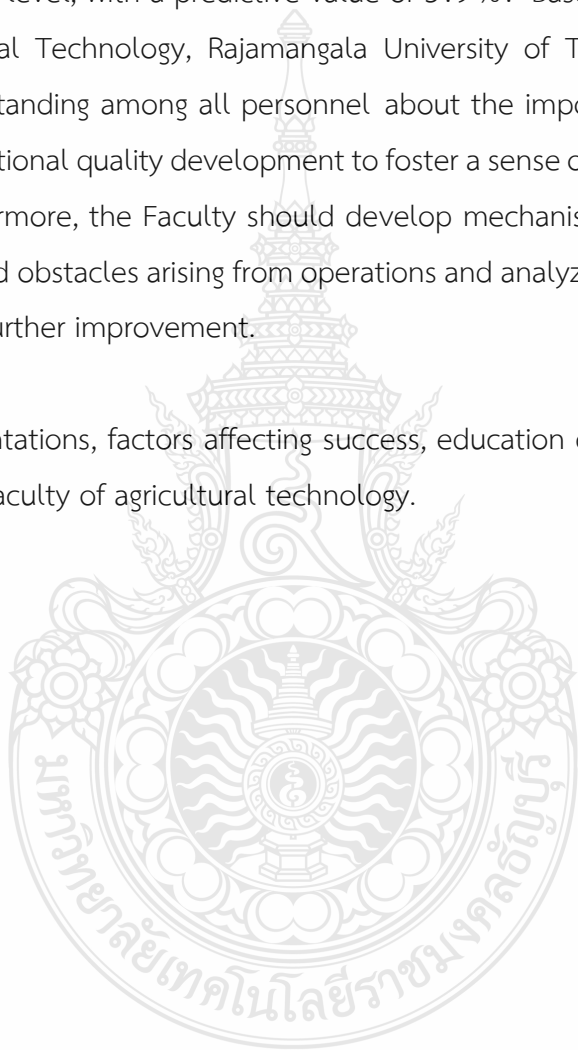
ABSTRACT

This research aimed to study 1) the implementation of the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) of the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. 2) the participation and obstacles in implementing the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) of the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. and 3) the factors affecting the success of implementing the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) of the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The population used in this study was 49 members of the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) Implementation Committee of the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The research instruments used questionnaires and interview forms. The statistics used for data analysis included percentages, means, standard deviations and linear regression analysis.

The results of the study revealed that: 1) the implementation of the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) of the Faculty of Agricultural Technology Rajamangala University of Technology Thanyaburi (RMUTT) overall performance was at high level ($\mu=3.94$, $\sigma=0.59$). 2) Participation and obstacles in implementing the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) of the Faculty of Agricultural Technology, RMUTT, were at a high level ($\mu=3.68$, $\sigma=0.90$). Problems and obstacles in implementing the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) overall performance were at a moderate level ($\mu = 3.11$, $\sigma=0.84$). and 3) Factors affecting the success of implementing the Education Criteria for Performance Excellence of the Faculty of Agricultural

Technology, RMUTT, found that participation factors had a positive effect on the success of implementing the Education Criteria for Performance Excellence of the Faculty of Agricultural Technology, RMUTT, with a statistically significant effect at the 0.01 level, predicting 54.40% of the results. Problems and obstacles (implementing the Education Criteria for Performance Excellence of the Faculty of Agricultural Technology, RMUTT) were also found to have a negative effect on the success of implementing the Education Criteria for Performance Excellence of the Faculty of Agricultural Technology, RMUTT. Statistically significant at the 0.1 level, with a predictive value of 5.9%. Based on this research, the Faculty of Agricultural Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, should foster understanding among all personnel about the importance and benefits of participating in educational quality development to foster a sense of ownership and shared responsibility. Furthermore, the Faculty should develop mechanisms to regularly collect data on problems and obstacles arising from operations and analyze these data to identify the root causes for further improvement.

Keywords: implementations, factors affecting success, education criteria for performance excellence (EdPEX), faculty of agricultural technology.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาเมตตาอย่างสูงจากคณบดี คณะเทคโนโลยีการเกษตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลลิตา ศิริพัฒนานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ สนธิสมบัติ ให้คำแนะนำงานวิจัย ตลอดจนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนพัฒนาศักยภาพ ให้มีความก้าวหน้าในสายงาน

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล จันทร์พานิชย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจนา สีมันตร ที่ได้สละเวลา ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำการสร้างเครื่องมือ และชี้แนะแนวทางการดำเนินงานให้แก่ผู้วิจัย ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี รวมทั้ง ขอขอบคุณผู้บริหาร รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มาใช้ภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตร ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลตลอดจนได้ผลงานวิจัย ฉบับสมบูรณ์

คุณค่าอันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศต่อไป

นางสาวปัทมาพร พุ่มทับทิม
นางกรุณา ตั้งฤทัยวรรณ
คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญตาราง	(ช)
สารบัญภาพ	(ญ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ	4
1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	6
2.2 เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criterija for Performance Excellence : EdPEX)	11
2.3 บริบทคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	18
2.4 แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม	23
2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค	27
2.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	28
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	37
3.1 ประชากร	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	39
3.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	39

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX	45
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX	53
4.4 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX	55
4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	56
4.6 ข้อเสนอแนะ	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
5.1 สรุปผลการวิจัย	61
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	64
5.3 ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	76
ภาคผนวก ข การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	78
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
ภาคผนวก ง แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วม	93
ประวัติผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	โครงสร้างคะแนนเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx)
ตารางที่ 2.2	หลักสูตรและบริการของคณะเทคโนโลยีการเกษตร
ตารางที่ 2.3	พันธกิจ วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร
ตารางที่ 3.1	แสดงประชากร
ตารางที่ 4.1	แสดงการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านเพศ
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านอายุ
ตารางที่ 4.4	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านระดับการศึกษาสูงสุด
ตารางที่ 4.5	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านประเภทบุคลากร
ตารางที่ 4.6	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านประสิทธิภาพเพื่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx)
ตารางที่ 4.7	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านประสิทธิภาพในการบริหารงาน
ตารางที่ 4.8	จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านตำแหน่งทางการบริหาร
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวด 1 การนำองค์กร
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวด 2 กลยุทธ์
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวด 3 ลูกค้า
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวด 5 บุคลากร
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.15	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 7 ผลลัพธ์	52
ตารางที่ 4.16	สรุปการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) 7 หมวด	53
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	54
ตารางที่ 4.18	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX	55
ตารางที่ 4.19	การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	56
ตารางที่ 4.20	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	57
ตารางที่ 4.21	การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	58

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ	14
ภาพที่ 2.2 รูปแบบหัวข้อของเกณฑ์ EdPEx	16
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	21
ภาพที่ 4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ	59
ภาพที่ 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	70

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองแก่หน่วยงานต้นสังกัดทุกปี เพื่อเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนมั่นใจต่อสถาบันอุดมศึกษา เชื่อมโยงกับภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ในการผลิตบัณฑิต การวิจัย/นวัตกรรม การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภารกิจอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษา สามารถดำเนินกิจกรรมตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล เกิดความยั่งยืน สามารถแข่งขันได้ (ปัทมาพร พุ่มทับทิม, 2563)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้ความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาภายในมาอย่างต่อเนื่อง ตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ได้ให้ความเห็นชอบการใช้ระบบการพัฒนาคูณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) ของระดับคณะ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 คณะเทคโนโลยีการเกษตร มีความตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการอบรมเกณฑ์ และอบรมเครื่องมือในการบริหารจัดการตามเกณฑ์ EdPEX เป็นต้นมา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่สำคัญของสำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สป.อว) ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนากำลังคนของประเทศ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ และแผนการอุดมศึกษา นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ขับเคลื่อนอุดมศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้ทัดเทียมนานาชาติ และระดับสากลได้ มีการส่งเสริมการนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) ในการบริหารจัดการองค์กรที่เป็นเลิศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้ทัดเทียมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดย สป.อว ได้ดำเนินการแปลเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ฉบับปี 2563-2566 เรียบเรียงจาก 2019-2020 Baldrige Excellence Framework (Education) ของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาของไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, กองยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ, 2563) และแปลเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ฉบับปี 2567-2570 เรียบเรียงจาก 2023-2024 Baldrige Excellence Framework (Education) Proven

leadership and management practices for high performance และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ใช้เกณฑ์มาเป็นกรอบแนวทาง ในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามเกณฑ์ประเมิน ทั้ง 7 หมวดที่เชื่อมโยงกัน ประกอบด้วยหมวดกระบวนการ (หมวด 1-6) ได้แก่ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 การปฏิบัติการ และ หมวด 7 ผลลัพธ์ โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ถ่ายทอดนโยบาย และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์กรตามเกณฑ์ EdPEX ให้กับผู้บริหาร บุคลากร ของระดับคณะ และมหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุน กำหนดกลยุทธ์และวิธีการต่าง ๆ สำนักระกันคุณภาพการศึกษาดำเนินการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกณฑ์ให้แก่ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร ผู้รับผิดชอบเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ โดยดำเนินการดังนี้ 1) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 ในระยะแรกมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับคณะที่มีการคัดเลือกให้เป็นคณะนำร่อง นำเกณฑ์มาใช้ จำนวน 5 คณะ โดยคัดเลือกจากผลการตรวจประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์ IQA จากผลตรวจประเมินย้อนหลัง 4 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2561 ที่มีผลประเมินอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยคณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาลัยการแพทย์แผนไทย 2) การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ การเขียนรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ EdPEX ในแต่ละหมวด และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้อง 3) การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการในแต่ละหมวดตามเกณฑ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะ มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ จนกระทั่งในปี พ.ศ.2565 สำนักระกันคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการเชิงรุกในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจกระบวนการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEX โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญตามเกณฑ์ EdPEX มาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละคณะ ซึ่งคณะผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับติดตาม ดูแลการพัฒนา ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX ของสำนักประกันคุณภาพการศึกษาและคณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร ได้รับข้อเสนอแนะข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) จากการให้คำแนะนำปรึกษาการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEX จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยคณะได้บริหารจัดการตามเกณฑ์ EdPEX มาเป็นระยะหลายปี แต่ยังคงขาดทักษะความรู้ความเข้าใจ ทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และคณะจะต้องดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำข้อมูล พัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้สำหรับทำข้อมูลรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX เพื่อรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของคณะตามเกณฑ์ EdPEX ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเป็นระบบ มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศต่อไป

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจอยากศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อทราบถึงสภาพของการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEX การมีส่วนร่วม ตลอดจนปัญหา

และอุปสรรค กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน และนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยเสนอต่อผู้บริหารของคณะ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในคณะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มุ่งสู่การขับเคลื่อนและไปสู่ความเป็นเลิศ และนำผลข้อมูลจากการวิจัยของคณะมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงกลยุทธ์กระบวนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ การกำกับติดตามการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEX รวมทั้งการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEX ของแต่ละคณะภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศทั่วทั้งองค์กรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา ศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ คณะกรรมการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 49 คน

1.3.3 ข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้

1) ด้านความรู้ความเข้าใจเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มีระดับของการรับรู้ที่แตกต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ประสพการณ์ และการมีส่วนร่วมดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มีความแตกต่างกัน

3) ทักษะคิดด้านบวก และด้านลบของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบผลการศึกษาดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4.2 ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4.3 ทราบถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และวางแผนการพัฒนาคณะไปสู่ความเป็นเลิศ

1.4.4 สามารถนำปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และวางแผนการพัฒนาคณะไปสู่ความเป็นเลิศต่อไป

1.4.5 ได้ทราบกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานภายในคณะ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx)

1.4.6 ผลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) ได้อย่างเป็นระบบเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามกฎ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง มีคุณภาพ

1.5.2 เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEx) หมายถึง เครื่องมือในการบริหารจัดการคุณภาพของการศึกษาเพื่อบ่มเพาะไปสู่ความเป็นเลิศ ตามกรอบการพัฒนาของเกณฑ์ Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA โดยสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ฉบับปี 2563-2566 เรียบเรียงจาก 2019-2020 Baldrige Excellence Framework (Education) ฉบับปี 2567-2570 เรียบเรียงจาก 2023-2024 Baldrige Excellence Framework (Education) Proven Leadership and Management Practices for high Performance เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามเกณฑ์ประเมิน ทั้ง 7 หมวด ประกอบด้วย หมวดกระบวนการ (หมวด 1-6) ได้แก่ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 การปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์

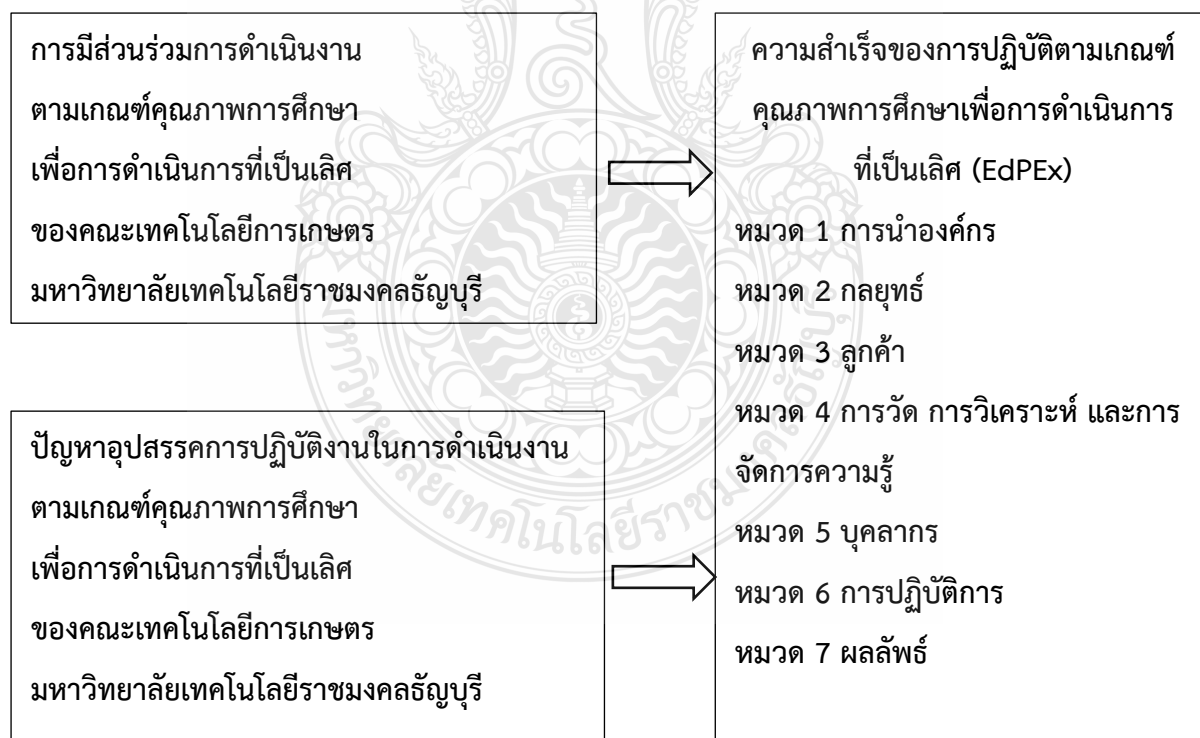
1.5.3 การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.5.4 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) มาใช้ ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

1.5.5 ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.5.6 คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หมายถึง คณะวิชาที่เปิดการเรียนการสอน และให้บริการความรู้ความเข้าใจ ฝึกทักษะวิชาชีพด้านเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียด

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX)

2.3 บริบทคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2.4 แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค

2.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมาย และการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

ราชกิจจานุเบกษา (2561) ระบุว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกควบคุมและตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (2) การสร้างความเชื่อมั่น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (3) การบรรลุเป้าประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

กล่าวโดยสรุป การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิด

การพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จารุกิตติ์ สุตสุข (2565) อธิบายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนและสังคมว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

เจนจบ หาญกลับ (2559) ให้คำจำกัดความของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการและดำเนินการกิจกรรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการศึกษา โดยใช้กระบวนการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษานับว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่สถานศึกษาใช้ในการดูแลและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีทั้งการตรวจสอบภายในและการประเมินจากภายนอก เพื่อให้มั่นใจว่าการศึกษามีมาตรฐานและมีคุณภาพ

พระเมธีปริยัติธาดา และคณะ (2564) อธิบายความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการของการจัดการศึกษา ที่สถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยสถานศึกษาต้องมีกระบวนการดำเนินงานให้เกิดความเชื่อมั่น มีการวางแผน ปฏิบัติงาน มีการกำหนดมาตรฐานกระบวนการดำเนินการตามวางแผนและมาตรฐานที่กำหนดไว้ มีการตรวจสอบ เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันได้ว่าผลผลิตและบริการขององค์การทำให้ผู้รับบริการ พึงพอใจ และเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ ทั้งในเชิงความเป็นเลิศทางการศึกษา และประสิทธิภาพของการบริหารระบบการศึกษาที่ทุกฝ่ายต้องช่วยกันพัฒนาอย่างเต็มที่ด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จากความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาข้างต้น สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการตามนโยบาย กิจกรรม และภารกิจ ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบแบบแผนที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยมีกระบวนการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้มั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

2.1.2 เหตุผลและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557) ได้ระบุว่า สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลัก 4 ประการ ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ซึ่งภารกิจเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันมีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและเร่งด่วน ปัจจัยเหล่านั้นประกอบด้วย

1) คุณภาพที่แตกต่างกัน เนื่องจากคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศ มีแนวโน้มแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อสังคมในระยะยาว

2) ความท้าทายจากโลกาภิวัตน์ การบริการการศึกษาข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต รวมถึงการประกอบอาชีพของบัณฑิตในอนาคตอันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ล้วนต้องการการรับประกันคุณภาพ

3) การสร้างความมั่นใจแก่สังคม โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิต และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในท้องถิ่น

4) การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

5) ความต้องการธรรมาภิบาล สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม มีความโปร่งใส และตรวจสอบความรับผิดชอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล

6) ข้อกำหนดทางกฎหมาย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก

7) มาตรการและกรอบมาตรฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานฯ พ.ศ. 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานและการประกันคุณภาพบัณฑิต

8) มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา (2554) เพื่อส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบัน

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษา ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสังคมในบริบทของโลกาภิวัตน์ และปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557) สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับต้นสังกัดจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฯ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว และมาตรฐานทั้งระดับชาติและนานาชาติ

2) เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบคุณภาพต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

3) เพื่อให้หลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบสถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (Targets) และเป้าประสงค์ (Goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเอง

4) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงผลการดำเนินการในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของสถาบัน

5) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

6) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น สำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

โดยสรุปการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์หลัก 6 ประการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา พัฒนาและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน, ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับ ทราบสถานภาพของตนเองเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง และข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพการศึกษา, และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดในการสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาที่เหมาะสม

2.1.4 แนวทางการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

วิจิตร ศรีสอ้าน (2558) ได้เสนอแนวทางในการสร้างพลังปัญญา และองค์ความรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

1) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

1.1) เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวิจัยควรเน้นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลลัพธ์มาปรับปรุงและพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้การวิจัยควรครอบคลุมทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและหลากหลาย

1.2) เพื่อสร้างศาสตร์ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเป้าหมายของการวิจัยควรสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดศาสตร์เฉพาะทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง อีกทั้งการวิจัยควรส่งเสริมการพัฒนาทฤษฎีและแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

2) การผลิตและพัฒนานักวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมการผลิตนักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้เพื่อพัฒนาหลักสูตรและฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งเพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายนักวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

3) การสนับสนุนเพื่อให้เกิดการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1) หน่วยงานที่รับผิดชอบ มีหน้าที่กำหนดหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบในการสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนการวิจัย

3.2) เงินทุนในการวิจัยและพัฒนา ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเพียงพอ และส่งเสริมการระดมทุนจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการวิจัย

4) การนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา การเผยแพร่ผลงานวิจัยให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา และสร้างกลไกในการติดตามและประเมินผลการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

โดยสรุปแล้ว แนวทางเหล่านี้มุ่งเน้นการสร้างฐานความรู้ที่แข็งแกร่งและส่งเสริมการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.2 เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563) อ้างถึงใน ปัทมาพร พุ่มทับทิม (2563)

2.2.1 ที่มาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX)

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เสริมพลังให้สถาบันบรรลุเป้าหมาย ปรับปรุงผลลัพธ์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน องค์กรจำนวนมากทั่วโลกใช้ Baldrige Excellence Framework (เกณฑ์บัลดริจ) เพื่อปรับปรุงและนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ยั่งยืน องค์กรที่ได้รับรางวัลบัลดริจ คือองค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นต้นแบบระดับประเทศ และจากการที่องค์กรเหล่านี้ได้แบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้องค์กรจำนวนมากสามารถนำไปพัฒนาทั้งแนวทางการดำเนินการและผลลัพธ์ส่งผลดีต่อการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศและโลก ในประเทศไทยได้เริ่มปรับใช้เกณฑ์บัลดริจ มาเป็นเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) และกรอบการประเมินผล การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Assessment Model : SE-AM) รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (Hospital Accreditation : HA)

สำหรับเกณฑ์ EdPEX เป็นการนำเกณฑ์บัลดริจ (Baldrige) ด้านการศึกษามาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการอุดมศึกษาไทย เพื่อให้สถาบันใช้พัฒนาการบริหารจัดการไปสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง ช่วยยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันและของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

2.2.2 คุณลักษณะของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

เกณฑ์นี้ช่วยให้สถาบันตอบคำถามสำคัญ 3 ข้อ คือ

- 1) สถาบันของท่านดำเนินการได้ดียังไงที่ต้องเป็นหรือไม่
- 2) สถาบันทราบได้อย่างไร
- 3) สถาบันของท่านควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไรและอย่างไร

เกณฑ์ EdPEX ช่วยให้สถาบันบริหารจัดการทุกเรื่อง/องค์ประกอบของสถาบันให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้บรรลุพันธกิจ ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง โดยมีลักษณะดังนี้

(1) มุ่งเน้นผลลัพธ์

เกณฑ์มุ่งเน้นผลลัพธ์ ด้านผู้เรียน คือ วิธีการ กระบวนการเรียนรู้ ลูกค้ายุทธศาสตร์ บุคลากร การนำองค์การ และการกำกับดูแล งบประมาณ การเงิน และตลาด โดยนำมากำหนด และจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสม ให้ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีแผนและกำหนดเป้าประสงค์ตามแผนระยะสั้น และและแผนระยะยาว

(2) ไม่กำหนดวิธีการและสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมได้

- เกณฑ์ไม่ได้กำหนดวิธีการว่าองค์กรจะต้องมีโครงสร้างอย่างไร ไม่ได้ระบุว่าต้องจัดตั้งหน่วยงานด้านการวางแผน ด้านจริยธรรม พัฒนาคุณภาพ หรือหน่วยงานอื่นๆ เกณฑ์อนุญาตให้สถาบันเลือกใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการที่เหมาะสมที่สุด เพื่อกระตุ้นการพัฒนา เช่น Plan-Do-Study-Act (PDSA) Balanced Scorecard หรือศึกษาเกณฑ์ การประกันคุณภาพด้วยตนเอง (Accreditation self-studies) เกณฑ์ไม่กำหนดวิธีการไว้ เพราะ

- เกณฑ์มุ่งเน้นให้องค์กร ดำเนินการตามความต้องการขององค์กรร่วมกัน (Common needs) มากกว่าการคัดลอกสถาบันอื่น ๆ ที่อาจจะเหมือนกัน ซึ่งส่งผลทำให้เกิดความเข้าใจ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสื่อสารในไปในทางเดียวกัน เกิดเป็นวัฒนธรรมขององค์กร และสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรม และแนวทางอื่น ๆ ที่ดีกว่าเดิม

- เกณฑ์มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์มากกว่าวิธีปฏิบัติ เครื่องมือ หรือโครงสร้างขององค์กร ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันตอบคำถามด้วยความสร้างสรรค์ ปรับให้เหมาะสมกับค่านิยม วัฒนธรรมขององค์กร และหาแนวทางที่มีความยืดหยุ่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป และแบบก้าวกระโดด รวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงด้วยการสร้างนวัตกรรม การเลือกใช้เครื่องมือ วิธีการ ระบบ และโครงสร้างขององค์กร ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของสถาบัน ความสัมพันธ์ระดับองค์กร และระดับการพัฒนา รวมทั้งความสามารถและความรับผิดชอบของบุคลากร และห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละสถาบันการศึกษา และเกิดเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้า ความต้องการ ตามกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ขององค์กร และยุทธศาสตร์ชาติ

(3) มุ่งเน้นตามความต้องการของสถาบันการศึกษา

เกณฑ์ให้ความสำคัญด้านความแตกต่างของภารกิจ การเรียนรู้ หลักสูตรที่มุ่งเน้นผู้เรียน และยังเล็งเห็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นลูกค้าที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ใช้ผลงานวิจัย

แนวคิดความเป็นเลิศในเกณฑ์ มุ่งองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1) กลยุทธ์การประเมินที่ผ่านการกลั่นกรอง และเกิดผลเป็นอย่างดีในทางปฏิบัติ

2) การปรับปรุงตัววัดและตัวบ่งชี้หลักอย่างต่อเนื่องทุกปี ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และผลลัพธ์ตามพันธกิจอื่น

3) ความเป็นผู้นำด้านผลการดำเนินการปรับปรุง เมื่อเทียบกับสถาบัน/องค์กร ที่มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกัน หรือค่าเทียบเคียงที่เหมาะสม

เกณฑ์ EdPEx เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) และเกณฑ์มาตรฐานโรงพยาบาล และบริการสุขภาพ (HA) ของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (สรพ.) เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) และระบบการประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ (SEPA) ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สร้างขึ้นมาโดยอาศัยกรอบคำถาม 7 หมวดเช่นเดียวกัน ซึ่งสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร การใช้กรอบเดียวกัน

จะสนับสนุนให้มีความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี เนื่องจากสถาบันการศึกษาอาจพิจารณาข้อกำหนดของเกณฑ์แตกต่างจากหน่วยงาน/ภาคส่วนอื่น ๆ เกณฑ์ EdPEX จึงแปลงภาษาที่ใช้ และแนวคิดหลักของภาคธุรกิจและการดำเนินการที่เป็นเลิศให้เป็นแนวคิดหลักที่มีความสำคัญเทียบเทียมกัน เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา

4) สนับสนุนมุมมองเชิงระบบเพื่อให้เป้าประสงค์ไปในทางเดียวกันทั้งองค์กร

เกณฑ์สร้างความสอดคล้องไปทางเดียวกันทั้งองค์กรจากตัววัดที่มาจากกระบวนการและกลยุทธ์ของสถาบันที่เชื่อมโยงกัน ตัววัดจะผูกโยงโดยตรงกับคุณค่าในมุมมองของผู้เรียน ลูกค้ายกลุ่มอื่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกับผลการดำเนินการโดยรวม การใช้ตัววัดเหล่านี้ จึงเป็นกรอบที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปในทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง โดยลดความจำเป็นที่จะต้องกำหนดวิธีปฏิบัติโดยละเอียด ลดการรวมศูนย์การตัดสินใจ หรือลดกระบวนการจัดการที่ซับซ้อนเกินไป ดังนั้น ตัววัดเหล่านี้จึงเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และเป็นวิธีการถ่ายทอดผลการดำเนินการที่สถาบันต้องการไปสู่การปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน สถาบันมีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด และเป็นที่ยอมรับทั่วทั้งองค์กร สนับสนุนความคล่องตัว การสร้างนวัตกรรม และการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ มุมมองเชิงระบบเพื่อให้เป้าประสงค์สอดคล้องไปในทางเดียวกัน จะอยู่ในโครงสร้างที่บูรณาการกันระหว่างค่านิยมหลักและแนวคิด โครงร่างองค์กร คำถามของเกณฑ์ และแนวทางการให้คะแนน รวมทั้งการมุ่งเน้นผลลัพธ์ เหตุปัจจัยและผล และการเชื่อมโยงข้ามกระบวนการระหว่างหัวข้อต่างๆ ในเกณฑ์ เมื่อใช้เกณฑ์นี้ข้อมูลป้อนกลับระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์ จะช่วยให้เกิดวงจรแห่งการพัฒนาที่เน้นการปฏิบัติ 4 ขั้นตอนคือ

1. วิธีการ ขั้นตอน การออกแบบและการเลือกกระบวนการ และตัววัดที่มีประสิทธิผล (แนวทาง)
2. การนำแนวทางไปปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา (การนำไปสู่การปฏิบัติ)
3. การติดตามและประเมินความก้าวหน้า เก็บรวบรวมและแบ่งปันความรู้ รวมทั้งการหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม (การเรียนรู้)
4. การปรับแผนจากผลการดำเนินการและการประเมินผลของสถาบัน การทำให้กระบวนการและผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งการเลือกตัววัดของกระบวนการและผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม (บูรณาการ)

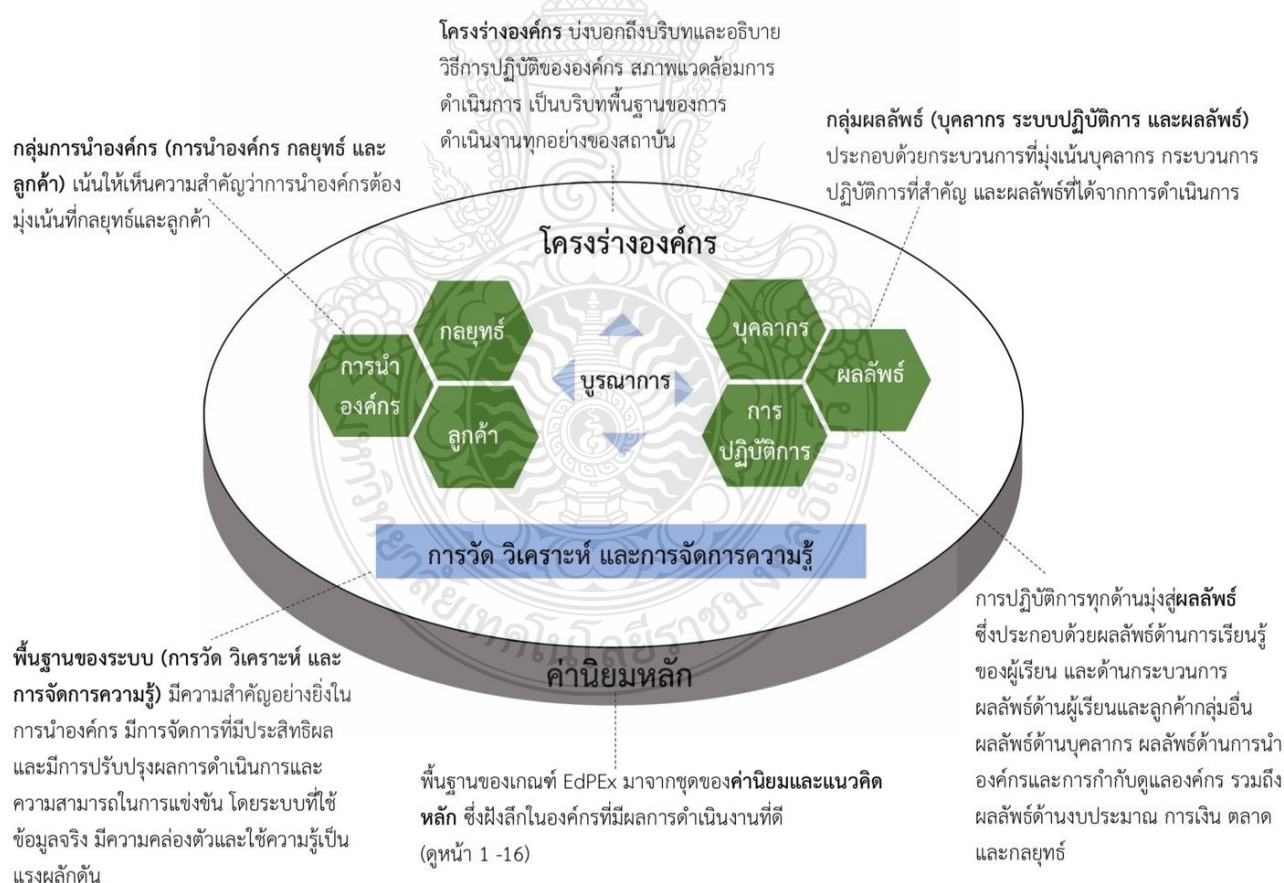
2.2.3 โครงสร้างของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

แกนหลักของระบบความเป็นเลิศ มีเกณฑ์ 7 หมวด ซึ่งระบุกระบวนการและผลลัพธ์ที่หน่วยงานกำหนด

การบรรลุความเป็นเลิศต้องอาศัยความเป็นผู้นำขององค์กรที่เข้มแข็ง และนี่คือผลลัพธ์ที่แสดงออกมา

คำว่า "บูรณาการ" ที่อยู่ตรงกลางภาพบ่งบอกว่าองค์ประกอบทั้งหมดของระบบเชื่อมต่อและเชื่อมโยงถึงกัน ลูกศรแนวนอนตรงกลางภาพบ่งบอกถึงความเชื่อมโยงที่สำคัญภายในกลุ่มผู้นำขององค์กร (หมวด 1-3 ซ้าย) และหมวดหมู่ผลลัพธ์ (หมวด 5 ถึง 7 ด้านขวา) นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้นำและกลุ่มผลงาน

หัวลูกศรแนวตั้งตรงกลางภาพ ชี้ไปที่โครงสร้างองค์กรและฐานหลักของระบบที่จะให้สารสนเทศและข้อมูลสะท้อนกลับแก่กระบวนการที่สำคัญและสภาวะแวดล้อมขององค์กร

ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (ที่มา : EdPEX.org)

1. โครงร่างองค์กร คือ บริบท วิธีการปฏิบัติการขององค์กร สภาพแวดล้อมการดำเนินการ ความสัมพันธ์ที่สำคัญในการปฏิบัติการและความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ครอบคลุมถึง การดำเนินการองค์การ โดยรวม

2. ระบบการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์การนำองค์กร ซึ่งการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า จัดอยู่ในกลุ่มของการนำองค์กร เน้นที่กลยุทธ์ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผู้นำระดับสูงต้องกำหนดทิศทางขององค์กร และแสวงหาโอกาสด้านการจัดการศึกษาในอนาคต การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ จัดอยู่ในกลุ่มผลลัพธ์ โดยผู้ปฏิบัติงานและกระบวนการที่สำคัญ นำไปสู่ความสำเร็จ ส่งผลให้การดำเนินการโดยรวมขององค์กรเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การปฏิบัติการมุ่งสู่ผลลัพธ์ ประกอบด้วย ผลลัพธ์ของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลาด งบประมาณ การเงิน ธรรมชาติ ความรับผิดชอบต่อสังคม

3. พื้นฐานของระบบ

การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้องค์กรมีประสิทธิผล และมีการปรับปรุงผลการดำเนินการ และความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบที่ใช้ข้อมูลจริง และ มีองค์ความรู้เป็นแรงผลักดัน การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้นี้เป็นพื้นฐานของการจัดการ ผลการดำเนินการ

4. รูปแบบหัวข้อของเกณฑ์ EdPEX ทั้ง 7 หมวด ประกอบด้วยหัวข้อและประเด็นที่ควรพิจารณา ต่างๆ ดังนี้

1) หัวข้อของเกณฑ์มีทั้งหมด 17 หัวข้อ (และมี 2 หัวข้อในโครงร่างองค์กร) แต่ละหัวข้อ มีจุดมุ่งหมายที่เน้นเฉพาะเจาะจง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ตามประเภทของสารสนเทศที่สถาบันต้องอธิบาย ดังนี้

- โครงร่างองค์กร อธิบายสภาวะแวดล้อมของสถาบัน
- หัวข้อที่เกี่ยวกับกระบวนการ (หมวด 1-6) อธิบายกระบวนการของสถาบัน
- หัวข้อเกี่ยวกับผลลัพธ์ (หมวด 7) รายงานผลลัพธ์ของกระบวนการของสถาบัน

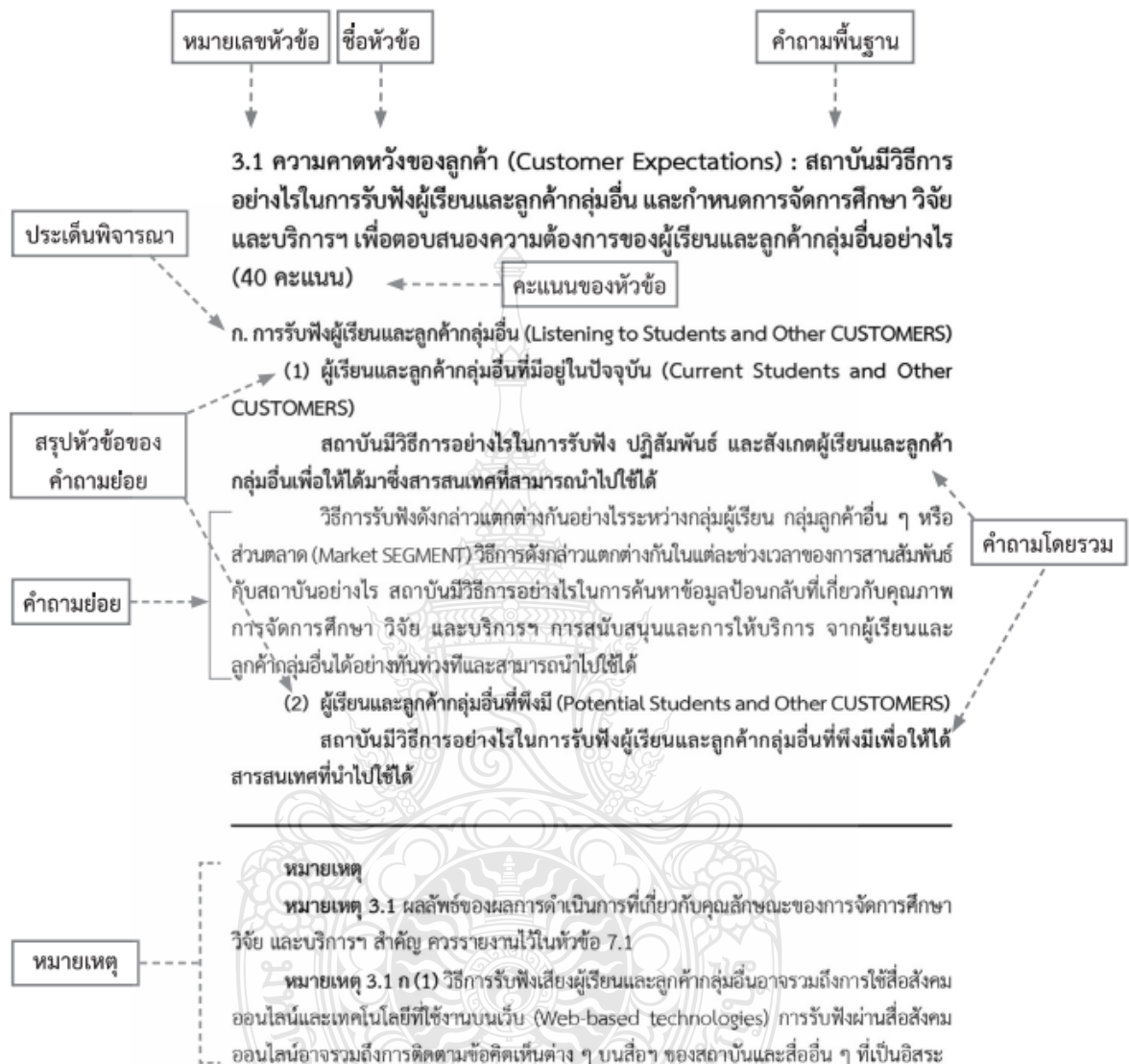
2) ประเด็นเพื่อพิจารณา

ในแต่ละหัวข้อ จะมีประเด็นเพื่อพิจารณาในรูปแบบของคำถามหรือข้อความ แบ่งเป็น

3 ระดับ

- (1) คำถามพื้นฐาน (Basic questions) จะต่อจากหัวข้อหลัก
- (2) คำถามโดยรวม (Overall questions) จะเป็นคำถามที่ใช้ตัวอักษรเข้ม เป็นจุดเริ่มต้นของการตอบคำถามของเกณฑ์
- (3) คำถามย่อย (Multiple questions) เป็นคำถามเดี่ยว ๆ ในแต่ละประเด็น รวมทั้งคำถามที่ใช้ตัวอักษรเข้ม คำถามข้อแรกเป็นคำถามที่สำคัญที่สุดในชุดคำถามนั้น

รูปแบบของหัวข้อ

ภาพที่ 2.2 รูปแบบหัวข้อของเกณฑ์ EdPEx (ที่มา EdPEx.org)

หัวข้อและคะแนนของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ
ตารางที่ 2.1 โครงสร้างคะแนนเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

หมวดและหัวข้อต่างๆ	คะแนนหัวข้อ	คะแนนรวม
บทนำ : โครงร่างองค์กร ส่วนที่ 1 ลักษณะองค์กร ส่วนที่ 2 สภาวะการณ์ขององค์กร		
หมวด 1 การนำองค์กร 1.1 การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูง 1.2 การกำกับดูแลองค์กรและการสร้างประโยชน์ให้สังคม	70 50	120
หมวด 2 กลยุทธ์ 2.1 การจัดทำกลยุทธ์ 2.2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ	45 40	85
หมวด 3 ลูกค้า 3.1 ความคาดหวังของลูกค้า 3.2 ความผูกพันของลูกค้า	40 45	85
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 4.1 การวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์กร 4.2 การจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้	45 45	90
หมวด 5 บุคลากร 5.1 สภาวะแวดล้อมด้านบุคลากร 5.2 ความผูกพันของบุคลากร	40 45	85
หมวด 6 การปฏิบัติการ 6.1 กระบวนการทำงาน 6.2 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ	45 40	85
หมวด 7 ผลลัพธ์ 7.1 ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน การตอบสนองต่อลูกค้า กลุ่มอื่น 7.2 ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น 7.3 ผลลัพธ์ด้านบุคลากร 7.4 ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร และการกำกับดูแลองค์กร 7.5 ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์	120 80 80 80 90	450
คะแนนรวม		1,000

ที่มา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563)

2.3 บริบทคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

(ที่มาของข้อมูลจากคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2565))

คณะเทคโนโลยีการเกษตร เป็นองค์กรการศึกษาด้านการเกษตรที่ยกระดับมาตั้งแต่การเป็นโรงเรียนประถมกสิกรรมฯ ในปี พ.ศ. 2477 ยกระดับเป็นโรงเรียนเกษตรกรรมปทุมธานีในปี พ.ศ. 2490 เป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมปทุมธานีในปี พ.ศ. 2513 ต่อมารวมเข้าเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยาเขตปทุมธานี) ในปี พ.ศ. 2531 และในปี พ.ศ. 2548 ยกระดับเป็นคณะเทคโนโลยีการเกษตร ภายใต้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จากองค์กรที่มีการพัฒนาและยกระดับการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะฯ มีความพร้อมทั้งพื้นที่งานฟาร์มสำหรับฝึกปฏิบัติ เครื่องมือครุภัณฑ์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่พร้อม ณ ทำเลที่ตั้งในพื้นที่เศรษฐกิจเขตเมือง สะดวกต่อการเข้าถึง โดยคณะฯ มีการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นในการผลิตบัณฑิต นักปฏิบัติ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพทางการเกษตร รองรับการใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม สังคม ชุมชน มีการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ ต่อชุมชนและภาคประกอบการ สร้างคุณค่าสู่สังคมและประเทศ คณะเทคโนโลยีการเกษตร ได้จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 5 หลักสูตร และระดับปริญญาโท 1 หลักสูตร รวมทั้งหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่หลากหลายตอบโจทย์ต่อการขับเคลื่อนด้านการเกษตรอาหารของประเทศ

1) การจัดการศึกษา วิจัย และบริการทางการศึกษาอื่นๆ คณะฯ มีพันธกิจหลักในด้าน การจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการ โดยมีหลักสูตรและบริการที่สำคัญ แสดงดังตาราง

ตารางที่ 2.2 หลักสูตรและบริการของคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ภารกิจด้านการศึกษา	
ระดับปริญญาตรี (B.Sc.)	วิธีการจัดการศึกษา
1. สาขาวิชาการผลิตพืช 2. สาขาวิชาเทคโนโลยีภูมิทัศน์ 3. สาขาวิชาสัตวศาสตร์ 4. สาขาวิชาประมง 5. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	หลักสูตร 4 ปี (ทฤษฎีและปฏิบัติ) เน้นให้นักศึกษามีทักษะวิชาชีพ ทักษะภาษา และ IT มีประสบการณ์ในสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศ
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโท (M.Sc.)	
1. สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร (หลักสูตร 2 ปี)	เน้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อยกระดับการผลิตและการขับเคลื่อนภาคเกษตรอาหาร

ตารางที่ 2.2 หลักสูตรและบริการของคณะเทคโนโลยีการเกษตร (ต่อ)

ภารกิจด้านวิจัย	การจัดการบริการ
ผลงานวิจัยและนวัตกรรม	รับทำงานวิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์ทดสอบ ตรวจวิเคราะห์ งานสัตว์ทดลอง งานที่ปรึกษา รับวิจัย/พัฒนาผลิตภัณฑ์
ภารกิจบริการวิชาการ	การจัดการบริการ
การให้บริการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ หลักสูตร up-skill, re-skill, non-degree ทั้งแบบให้เปล่า และสร้างรายได้	- การบริการแบบให้เปล่า โดยการส่งเสริมการสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับชุมชน เน้นการเข้าถึงปัญหา การลงพื้นที่ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะปฏิบัติ เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับชุมชนได้ตรงตามความต้องการและยั่งยืน ผ่านโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม (U2T) โครงการพัฒนากำลังคนยกระดับเศรษฐกิจชุมชน โครงการสร้างงานสร้างอาชีพ เป็นต้น - มีหลักสูตรการบริการวิชาการและหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาอาชีพในชุมชน และยกระดับทักษะ (up-skill, re-skill) มีการรับงานที่ปรึกษา งานวิจัย งานพัฒนาผลิตภัณฑ์ งานวิเคราะห์ทดสอบ เพื่อจัดหารายได้ผ่านศูนย์ปฏิบัติการทางการเกษตรเพื่อสุขภาพ (COE) ของคณะฯ

2) พันธกิจ วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรม จากทิศทางและนโยบายการขับเคลื่อนประเทศและพันธกิจ ของมหาวิทยาลัย รวมถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาคเกษตรอาหาร เพื่อขับเคลื่อนและสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารแก่สังคม คณะเทคโนโลยีการเกษตร กำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรม ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 2.3 พันธกิจ วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร

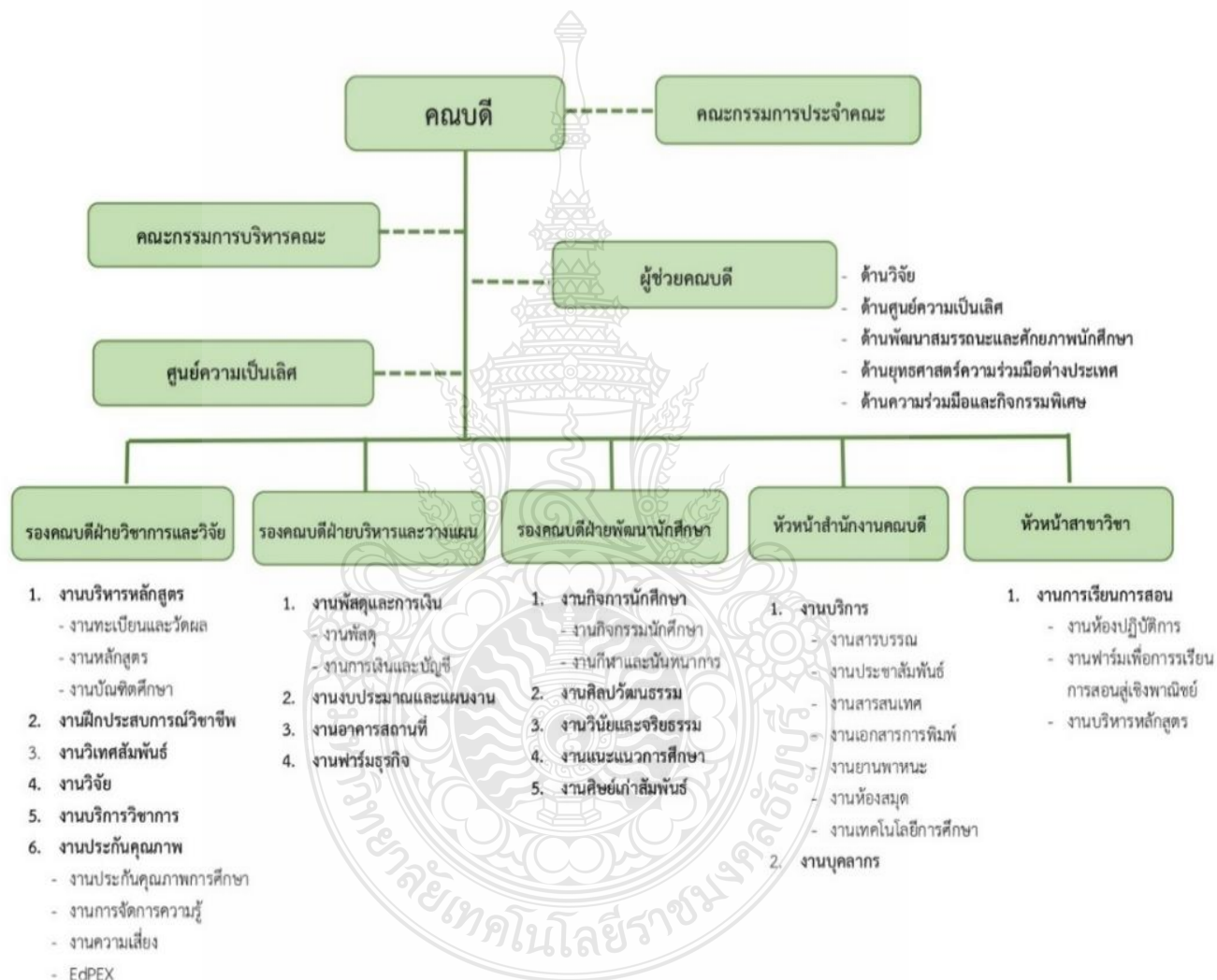
พันธกิจ	1. ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพทางการเกษตร 2. สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมทางการเกษตร ส่งเสริมนำไปใช้ประโยชน์ ในภาคอุตสาหกรรม สังคม ชุมชน หรือสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ 3. ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายหรือภาคประกอบการเพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน และทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
---------	---

ตารางที่ 2.3 พันธกิจ วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร (ต่อ)

	4. บริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อนื่องและยั่งยืน
วิสัยทัศน์	ผลิตนวัตกรรมและนวัตกรรมทางการเกษตรที่สร้างคุณค่าสู่สังคมและประเทศ
ตัวชี้วัดที่สำคัญ	- ร้อยละการมีงานทำของบัณฑิต - รายได้เฉลี่ยของบัณฑิต - เครือข่ายฝึกประสบการณ์ในประเทศและต่างประเทศ - รายได้จากการวิจัย/บริการวิชาการ/COE - เกษตรกร/ชุมชนที่ได้รับการพัฒนา มีรายได้หรือความเป็นอยู่ดีขึ้น - ผลงานวิจัยตีพิมพ์/อนุสิทธิบัตร - จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างมูลค่าสู่สังคมและประเทศ /รายได้แก่สถานประกอบการ/ชุมชน - จำนวนผลงานของนักศึกษาที่เข้าฝึกสหกิจศึกษา ที่สร้างประโยชน์แก่สถานประกอบการ - ร้อยละของนักศึกษามีทักษะและสมรรถนะทางวิชาชีพ - จำนวนบุคลากรได้รับการพัฒนาตามสายอาชีพ - จำนวนความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อรองรับการฝึกปฏิบัติงานนักศึกษา (MOU MOA) - จำนวนหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรที่มีสถานประกอบการร่วมออกแบบ - จำนวนชิ้นงานสร้างสรรค์/นวัตกรรม - จำนวนผลงานอนุสิทธิบัตร - จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรม/ปี - จำนวนผลงานวิจัยตีพิมพ์ (ฐาน Scopus) - จำนวนผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ประโยชน์ - ร้อยละชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการถ่ายทอด/หลักสูตร
ค่านิยมองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร	RMUTT (Right – Mastery - Universal Standard – Technology – Trust & Team) (ทำในสิ่งที่ถูกต้อง – เป็นมืออาชีพ – ความเป็นสากล – เทคโนโลยี – เชื่อมั่นในทีม)
สมรรถนะหลัก	- การบ่มเพาะสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการและทักษะวิชาชีพในฟาร์มเศรษฐกิจ - การสร้างความผูกพันกับเครือข่ายผู้ประกอบการ - การวิจัยและสร้างนวัตกรรมมุ่งเน้นชุมชนเป็นศูนย์กลาง

3) โครงสร้างการบริหารคณะ

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีคณบดีเป็นผู้บริหารสูงสุด กำกับติดตามการดำเนินงานของส่วนงานต่าง ๆ ภายในคณะ ผ่านรองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าวิชา หัวหน้าสำนักงานคณบดี และหัวหน้างาน โดยมีคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการบริหารคณะ และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ทำหน้าที่กลั่นกรอง พิจารณางาน และติดตามผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของคณะฯ แสดงดังภาพ

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
(ที่มาของข้อมูลจากคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2565))

4) ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะ

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เข้าร่วมเป็นคณะนำร่อง นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเกิดความเป็นระบบ ตามการบริหารจัดการหมวดกระบวนการและหมวดผลลัพธ์ของเกณฑ์ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ จากการคัดเลือกของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยสำนักประกันคุณภาพการศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในย้อนหลัง 4 ปี ตั้งแต่ปี 2558-2561 เพื่อคัดเลือกคณะนำร่องภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ให้สอดคล้องตามมติดิสกัมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ได้ให้ความเห็นชอบการใช้ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) ของระดับคณะ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการและระบบงานการพัฒนาคุณภาพตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยและคณะ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวิจัย การบริการวิชาการ และด้านบริหารจัดการ ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ คณะมีการกำกับติดตาม ทบทวน และพิจารณาการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ทุกเดือน โดยคณะกรรมการบริหารคณะฯ และทุกๆ สองเดือน โดยคณะกรรมการประจำคณะฯ และมีการพัฒนาขับเคลื่อนการดำเนินการ โดยคณะเทคโนโลยีการเกษตรได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้วยเกณฑ์ EdPEX คณะได้ส่งเสริมให้ผู้บริหาร บุคลากรของคณะเข้าร่วมอบรมตามที่มหาวิทยาลัย โดยสำนักประกันคุณภาพการศึกษา ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม อบรม เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ เข้าร่วมอบรมการเขียนรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ EdPEX ในแต่ละหมวด และผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมอบรมเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการในแต่ละหมวดตามเกณฑ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะ มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ จนกระทั่งในปี พ.ศ.2565 สำนักประกันคุณภาพการศึกษา ได้ดำเนินการเชิงรุกในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจกระบวนการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEX โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญตามเกณฑ์ EdPEX มาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละคณะ และคณะเทคโนโลยีการเกษตรซึ่งคณะเทคโนโลยีการเกษตร ได้รับข้อเสนอแนะ ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยคณะเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำข้อมูล พัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้สำหรับทำข้อมูลรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX เพื่อรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของคณะตามเกณฑ์ EdPEX ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเป็นระบบ มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศต่อไป

2.4 แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นส่วนในการช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินการ การร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาและยกระดับองค์กรตามเป้าหมายที่กำหนด

2.4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ยุพาพร รูปงาม (2545) อ้างถึงใน อุไร จุ้ยกำจร (2561) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่เอื้ออำนวยให้บุคคลทุกภาคส่วนในองค์กรเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องการพัฒนา การคิด การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมอย่างเต็มศักยภาพของบุคลากรในองค์กร ในการดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกัน

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2540) อ้างถึงใน สมภพ มุฮัมหมัด (2561) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการของความร่วมมือที่จะนำความสามารถที่มีอยู่ของบุคคลหรือกลุ่มคนเข้าไปเกี่ยวข้องมาใช้ โดยการร่วมกันคิดร่วมกันทำและร่วมกันประเมินผลในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำร่วมกัน ด้วยความสมัครใจ หรือตามบทบาทหน้าที่ โดยการใช้ความรู้ความสามารถและทรัพยากรร่วมกัน ในการพัฒนาเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และรับผลประโยชน์ร่วมกัน

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์ (2551) อ้างถึงใน ญัฐธิดา อรุณลักษณ์ (2561) กล่าวว่า ความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมของบุคคลต่าง ๆ ว่าเป็นโอกาสพนักงานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจในการทำงาน รวมไปถึงร่วมกันรับผิดชอบในปัญหาด้านต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อตัวพนักงานนั้น สิ่งที่จะสามารถทำให้พนักงานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อที่จะแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้บริหารกับผู้นำต้องยอมรับในการทำสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ในความคิด ทางด้านพัฒนานี้ว่า ทุกๆ คนนั้น มีความต้องการที่อยู่ร่วมกันกับคนอื่นอย่างมีความสุข และได้กระทำ อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งสามารถเป็นที่ยอมรับของคนอื่นได้และพร้อมที่จะทำเพื่อส่วนรวมในองค์กร

สรุปว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการทำงาน มุ่งเน้นให้เกิดการทำงานร่วมกัน ภายในองค์กร เพื่อให้บุคคลมีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน รวมทั้งการวางแผนระดมความคิด การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการทำ และร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนด

2.4.2 ระดับของการมีส่วนร่วม

ทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ Cohen & Uphoff (1980) อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี (2562) ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง 4 ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และทำด้วยวิธีการอย่างไร มีส่วนในการดำเนิน โครงการ ตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการ และการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรม เป็นการเฉพาะ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา และมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การดำเนินงาน การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม การคิดริเริ่มโครงการ การเลือกทำโครงการ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจ

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ ด้านงบประมาณ ด้านแรงงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ให้กับโครงการ อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน การเป็นสมาชิก การเป็นคณะกรรมการสนับสนุนด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านความร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจ

3) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ในดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ หรือการมีหนี้สินเพิ่มจากโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ประกอบด้วยทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4) การมีส่วนร่วมประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมประเมินโครงการ เช่น ร่วมประชุม การประเมินคุณภาพสถานศึกษา ร่วมเป็นคณะทำงานวิจัย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินโครงการ การนำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณาโครงการครั้งต่อไป การมีส่วนร่วมประเมินผล ประกอบด้วย การกำกับติดตาม การควบคุม และตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม

สุพัตรา ยอดสุรางค์ (2562) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งได้เป็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีขอบเขตและบทบาทที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) ระดับให้ข้อมูล (Informing) คือระดับเริ่มต้นของการมีส่วนร่วม ซึ่งภาครัฐเป็นผู้กำหนดทุกอย่าง ตั้งแต่หัวข้อเนื้อหา วิธีการนำเสนอ ไปจนถึงช่องทางการเผยแพร่ หน้าที่หลักคือการให้ข้อมูลถูกต้องและครอบคลุมแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อเท็จจริงและสามารถแสดงความคิดเห็นได้

2) ระดับรับฟังความคิดเห็น (Consulting) ในระดับนี้ ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น โดยรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ บทบาทของประชาชนคือ "ผู้ให้ข้อมูล" ส่วนภาครัฐยังคงเป็น "ผู้มีอำนาจตัดสินใจ"

3) ระดับเข้ามามีบทบาท (Involving) ระดับนี้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานและตัดสินใจในทุกขั้นตอน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างภาครัฐและประชาชนอย่างใกล้ชิด

4) ระดับสร้างความร่วมมือ (Collaborating) เป็นระดับที่ประชาชนมีบทบาทสูงขึ้น โดยภาครัฐและประชาชนจะทำงานร่วมกันในกระบวนการตัดสินใจ ความคิดเห็นของประชาชนมีน้ำหนักมาก และผลลัพธ์ที่ได้คือการตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งช่วยส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคม

5) ระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน (Empowering) คือระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการให้อำนาจการตัดสินใจแก่ประชาชนโดยตรง เช่น การลงประชามติ ภาครัฐยอมรับอำนาจการตัดสินใจ

ของประชาชนหรือชุมชนอย่างเต็มที่ แต่การจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระดับนี้ได้ต้องมีประสิทธิภาพ ต้องมีการพัฒนาทักษะและความสามารถของประชาชนให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจด้วยตนเองได้

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรณทิพย์ เพชรมาก (2551) อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี (2562) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนออกเป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

1) การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) ประชาชนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะได้รับแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับโครงการที่จะดำเนินการ รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยการแจ้งนี้จะเกิดขึ้นก่อนที่จะมีการตัดสินใจเริ่มโครงการ

2) การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นการจัดการประชุมหารือระหว่างผู้ดำเนินโครงการและประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลเพิ่มเติม เป็นช่องทางให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกันและให้ข้อเสนอแนะสำหรับการตัดสินใจ

3) การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) เป็นเวทีสาธารณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ รวมถึงผู้มีอำนาจตัดสินใจได้มาทำความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งอาจมีหลายรูปแบบ เช่น การประชุมระดับชุมชน หรือการประชุมเชิงวิชาการ

4) การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนชัดเจนและเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากโครงการได้นำเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผย โดยมีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจนและแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบล่วงหน้า

5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วม โดยประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง หรืออาจเลือกตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจตัดสินใจ

6) การใช้กลไกทางกฎหมาย ไม่ถือเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงในเชิงป้องกัน แต่เป็นการเรียกร้องสิทธิของตนเองเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ประชาชนสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายได้ทั้งในรูปแบบส่วนบุคคลหรือกลุ่มองค์กร

2.4.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) อ้างถึงใน เอกพล ดวงศรี (2563) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมโดยสามารถจำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมโดยตรง เป็นการเข้าร่วมในการตัดสินใจและบริหารงานอย่างเป็นทางการ มักเกิดขึ้นเมื่อผู้รับผิดชอบหลักเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบของกรรมการที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือร่วมตัดสินใจในประเด็นสำคัญที่อาจมีอุปสรรค ตัวอย่างของการมีส่วนร่วมโดยตรง ได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษา หนังสือเชิญประชุม หรือบันทึกการประชุม ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมนี้เป็นไปอย่างเป็นทางการและมักมีลายลักษณ์อักษร

2) การมีส่วนร่วมโดยอ้อม เป็นการสนับสนุนกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้เข้าร่วมในการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารโดยตรง แต่เป็นการให้การสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้งานสำเร็จลุล่วง ตัวอย่างเช่น การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน หรือการให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมมีหลากหลายลักษณะ และสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะของการกระทำได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมโดยตรง (Direct Participation) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้คือการที่ สมาชิกทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ เหมาะสำหรับกลุ่มคนขนาดเล็กที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปร่วมกันได้ง่าย เช่น การประชุมตัดสินใจภายในครอบครัว หรือการร่วมกันกำหนดกฎระเบียบของชุมชน อย่างไรก็ตาม เมื่อกลุ่มคนมีจำนวนมากขึ้นและความซับซ้อนขึ้น การให้ทุกคนเข้ามาตัดสินใจทุกเรื่องก็เป็นเรื่องที่ยาก ในทางปฏิบัติ จึงมีการนำรูปแบบนี้ไปผสมผสานกับการมีส่วนร่วมรูปแบบอื่น ๆ เช่น การลงประชามติ หรือการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

2) การมีส่วนร่วมโดยอ้อม (Indirect Participation) รูปแบบนี้คือการที่สมาชิกเลือกตัวแทนของตนเอง ให้เข้าไปทำหน้าที่ตัดสินใจหรือบริหารจัดการแทน เช่น การเลือกตั้งหัวหน้าห้อง หัวหน้าทีม หรือผู้บริหารในองค์กรต่าง ๆ ตัวแทนที่ได้รับเลือกมีหน้าที่ดำเนินการตามเจตนารมณ์ของผู้ที่เลือกเขาเข้ามา การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยให้การดำเนินงานในสังคมขนาดใหญ่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะไม่ต้องให้ทุกคนมาประชุมเพื่อตัดสินใจทุกครั้ง

3) การมีส่วนร่วมแบบผสมผสาน (Participatory Model) เป็นการนำการมีส่วนร่วมโดยตรง และโดยอ้อมมาผสมผสานกัน เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสมีส่วนร่วมมากขึ้น ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขาโดยตรง นอกเหนือจากการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว รูปแบบนี้ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกสามารถตรวจสอบการทำงานของตัวแทน หรือผู้บริหารได้อย่างเต็มที่ รวมถึงสนับสนุนให้หน่วยงานอิสระ องค์กรต่าง ๆ และสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทในการเป็นหูเป็นตาแทนสมาชิก

4) การมีส่วนร่วมแบบปรึกษาหารือ (Deliberative Model) รูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และถกเถียงอย่างสร้างสรรค์ โดยมีเป้าหมายเพื่อหาข้อสรุปที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมแบบปรึกษาหารือเป็นกลไกที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของการมีส่วนร่วมแบบเลือกตัวแทน เพราะเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนที่มีความตื่นตัวและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ปัญหาและนำเสนอแนวทางแก้ไขร่วมกันกับตัวแทนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่รอบด้านและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการทำงาน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการทำงานร่วมกันภายในองค์กร เพื่อให้บุคคลมีส่วนร่วมช่วยเหลือระหว่างกัน รวมถึงการวางแผน ระดมความคิด ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค

การปฏิบัติงานอย่างไรอย่างหนึ่งย่อมจะพบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานไม่มากนักน้อยที่แตกต่างกันไปตามความยากง่ายของงานแต่ละประเภท และส่งผลต่อความสำเร็จของชิ้นงานดังกล่าว ซึ่งมีผู้ให้ความเห็น เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคไว้หลากหลาย ดังนี้

วิรัช อุดมทรัพย์ปัญญา (2554) อ้างถึงใน สุนิษา ราชนันท์ (2560) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาองค์กรที่ทำให้เกิดปัญหาไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ปัญหาจากองค์กร เช่น ระบบการให้แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการต่อต้าน, องค์กรขนาดใหญ่ที่มีความสลับซับซ้อน, องค์กรที่มีลักษณะปิด, หรือค่านิยมที่ยึดติดกับบุคคลมากกว่าหลักการ

2) ปัญหาจากฝ่ายบริหารระดับสูง เช่น ผู้บริหารระดับสูงขาดความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์และหลักการ OD, ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจัง, ใช้อำนาจในทางที่ผิด, ไม่ยอมรับความจริง, หรือมีการเปลี่ยนผู้บริหารบ่อยครั้ง

3) ปัญหาจากผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือที่ปรึกษาองค์กร เช่น ทำหน้าที่ผิดบทบาท (เป็นผู้สอนมากกว่าที่ปรึกษา), ขาดความรู้เกี่ยวกับหน่วยงาน, ขาดความรู้ทางพฤติกรรมศาสตร์, หรือขาดประสบการณ์ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

4) ปัญหาจากการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง เช่น ขาดความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติ, รีบเร่งแก้ปัญหาเร็วเกินไปโดยไม่มีการวินิจฉัย, ใช้เทคนิคไม่ถูกต้อง, หรือขาดการติดตามผลงาน

5) ปัญหาจากหน่วยเหนือขององค์กร เช่น ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ หรือต้องการให้เห็นผลการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงในระยะสั้น

อรสา อินเดิม (2554) อ้างถึงใน วิศิษฐ์ เกตุรัตนกุล และคณะ (2563) ได้แบ่งปัญหาในการดำเนินโครงการที่ประชาชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องมักประสบไว้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ดำเนินการ (Problems Inherent in the Implementor)

(1) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งมอบความรับผิดชอบให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน

(2) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงานข้างเคียง หน่วยงานบังคับบัญชา (Lack of Capacity) และหน่วยงานภายนอกอื่นๆ

(3) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์กรหรือหน่วยงานที่ดำเนินการ

(4) ปัญหาเกี่ยวกับการขาดความสามารถ (Lack of Capacity) ของหน่วยงานที่ดำเนินการ

2) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงาน (Problems Inherent in the Implementation Environment)

(1) การระบุกุุ่มเป้าหมายผิดพลาด

(2) ปัญหาการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย

(3) ความบกพร่องของนโยบาย

(4) ความขัดแย้งทางการเมือง

3) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ (Administrational Management Problems):

ปัญหากลุ่มนี้เป็นปัญหาที่ยากที่สุด เนื่องจากเกิดจากทั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินการและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนั้น จึงควรหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการและการจัดการที่สำคัญ 2 ส่วน คือ

- (1) ปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการ อันได้แก่ การบริหารและการดำเนินการที่ได้รับมอบหมาย
- (2) ปัญหาที่เกี่ยวกับงบประมาณ และการบริหารงบประมาณ

สุริยา ราชภัณฑ์ (2560) กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานมี ดังนี้

- 1) ด้านการมีทรัพยากรบุคคลไม่เพียงพอ
- 2) ด้านศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานไม่มีคุณภาพ
- 3) มีการโอนย้ายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบ่อย

นอกจากนี้ สุริยา ราชภัณฑ์ ยังได้เสนอแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ

- 1) ด้านกำลังพลไม่เพียงพอควรขอรับการสนับสนุนบุคลากรจากหน่วยงานอื่น และมีการวางแผนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในด้านอัตราากำลังพลของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับจำนวนงานที่รับผิดชอบและขนาดขององค์กร

- 2) ด้านบุคลากรไม่มีคุณภาพ ควรพิจารณาปรับบุคลากรเข้าทำงานให้มีวุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ตรงตามสายงานที่จะรับผิดชอบ และควรให้การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการตีความความหมายของผู้เสียหายจากการถูกค้ามนุษย์ในรูปแบบถูกบังคับค้าประเวณี รูปแบบถูกแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ รูปแบบถูกแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น และการค้าประเวณี

- 3) ด้านการโยกย้าย โอนย้ายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบ่อย ควรมีการเพิ่มขวัญและกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยการเพิ่มอัตราเงินเดือนและการเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเป็นการจูงใจรักษา (Maintaining) ผู้มีความรู้ความสามารถที่เป็นกำลังสำคัญขององค์กรให้อยู่กับองค์กรด้วยความเต็มใจ

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรค เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภารกิจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและองค์กร ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่น ปัญหาด้านผู้ดำเนินการ ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม และ ปัญหาการบริหารจัดการ ที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายความสำเร็จของงาน

2.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย มีแนวคิดและทฤษฎีหลากหลายที่พยายามอธิบายและทำความเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

2.6.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) หรือ KSA

แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีพฤติกรรมการทำงานที่ต้องการนั้น ต้องครอบคลุมทั้ง 3 ด้านนี้ การมีความรู้ความเข้าใจในงาน การมีทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และการมีทัศนคติเชิงบวกต่องานและองค์กร จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน Mahmood (2024)

1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งที่ถูกส่งสมมาจากการศึกษา ทั้งในสถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอบรม / สัมมนา หรือการศึกษาด้วยตนเอง รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้รู้ทั้งในสายวิชาชีพเดียวกันและต่างสายวิชาชีพ

2) ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่จะต้องพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดขึ้นโดยจะต้องใช้ระยะเวลา เพื่อฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะนั้นขึ้นมา

3) ทัศนคติ (Attitude) ครอบคลุมถึงคุณลักษณะส่วนบุคคลและพรสวรรค์โดยกำเนิด ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานหรือบทบาทต่างๆ โดยทัศนคติเชิงบวก จะช่วยรักษาความยืดหยุ่น และมองโลกในแง่ดีต่อการทำงาน ช่วยส่งเสริมความสามารถในการปรับตัว เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและยอมรับแนวทางใหม่ๆ และการทำงานเป็นทีม ช่วยให้การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพกับเพื่อนร่วมงาน

2.6.2 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีสองปัจจัย (Two-Factor Theory) ของเฮอริชเบอร์ก Herzberg (1959) อ้างถึงใน อทิตยา เล็กประทุม และเฉลิมขวัญ สิงห์วี (2563) โดยมุ่งความสนใจที่องค์ประกอบ 2 ชุด คือ องค์ประกอบของความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ โดยพบว่าองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขของการทำงาน มีอยู่ 2 ประการ คือ

1) องค์ประกอบที่เรียกว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Motivate Factors) มีอยู่ 5 ประการ คือ

(1) ความสำเร็จของงาน หมายถึง การดำเนินงานที่บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด เกิดประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จอย่างดี

(2) การได้รับการยอมรับ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน ผู้มาขอคำปรึกษาหรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับในรูปแบบของการยกย่องชมเชย หรือความรู้ความสามารถ

(3) ลักษณะของงาน หมายถึง งานที่สนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำหาย หรือเป็นงานที่สามารถทำตั้งแต่ต้นจนจบได้โดยทำหาย

(4) ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดจากการได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบงานและมีอำนาจในงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่

(5) ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน หมายถึง การเลื่อนชั้น การเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อพัฒนาต่อยอดความรู้ ความสามารถ

2) องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน องค์ประกอบนี้เรียกว่า องค์ประกอบคำจุน (Hygiene Factors) มีอยู่ 11 ประการ คือ

(1) เงินเดือน หมายถึง ค่าจ้างรายเดือนที่จ่ายให้กับบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ และการเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นที่พอใจของบุคคลในหน่วยงาน

(2) โอกาสความก้าวหน้าในอนาคต หมายถึง โอกาสที่จะได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่ง และได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ

(3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา หมายถึง การทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา

(4) ฐานะของอาชีพ หมายถึง อาชีพที่เป็นที่ยอมรับของสังคมมีเกียรติ และศักดิ์ศรี

(5) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกันและเข้าใจซึ่งกันและกัน

(6) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจซึ่งกันและกัน

(7) เทคนิคการนิเทศ หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาหรือความยุติธรรมในการบริหารงาน

(8) นโยบายและการบริหารงานของบริษัท หมายถึง การจัดการบริหารงานขององค์กร และการติดต่อสื่อสารในองค์กร

(9) สภาพการทำงาน ได้แก่ สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงทำงาน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ

(10) ความเป็นอยู่ส่วนตัว หมายถึง ความรู้สึกดีหรือไม่ดี อันเป็นผลที่ได้รับจากงานของเขา

(11) ความมั่นคงในงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในงาน ความยั่งยืนของอาชีพ หรือความมั่นคงขององค์กร

2.6.3 แนวคิดความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555) อ้างถึงใน วชิรญาณวดี เพ็งตะโก (2562) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นความรู้สึกทางบวกที่มีต่อการทำงานซึ่งเกิดจากการที่บุคคลได้ปฏิบัติงาน ความพึงพอใจนั้นทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงานก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กรในที่สุด

Hackman และ Oldham ได้เสนอแนวคิดเรื่องความพึงพอใจในการทำงาน ในปี ค.ศ. 1980 ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดการทำงาน เชื่อว่ามิติของงานจะมีผลกระทบต่องานจะจิตใจของบุคคลและส่งผล

ต่อไปยังผลลัพธ์ในเรื่องผลงานและความพึงพอใจของบุคคลที่ปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบ 5 ประการดังนี้
ธัญพร สุวรรณคาม (2559) อ้างถึงใน วชิรญาณวดี เฟื่องตะโก (2562)

1. ทักษะหลากหลาย (Skill Variety) หมายถึง ในการทำงานนั้นผู้ทำได้ใช้ความรู้หรือทักษะที่มีระดับความหลากหลายของงานต่าง ๆ ที่พนักงานจำเป็นต้องทำโดยจะต้องใช้ทักษะ ความชำนาญ และความสามารถที่แตกต่าง ในการทำงานให้สำเร็จ เมื่อพนักงานต้องใช้ทักษะที่มีความหลากหลายก็จะทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกที่ท้าทาย สนุกไปกับงาน และจะทำให้ผลการปฏิบัติงานนั้นนำไปสู่ทักษะทางด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ยิ่งท้าทายมากเท่าไรก็ยิ่งเพิ่มคุณค่ามากขึ้น

2. ความชัดเจนของงาน (Task Identity) หมายถึง กระบวนการที่ทำให้พนักงานแต่ละคนที่สามารถปฏิบัติงานได้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งงานเสร็จสิ้น ความเกี่ยวเนื่องกันของงาน หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเกิดผลงานให้เห็นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

3. ความสำคัญของงาน (Task Significance) หมายถึง งานนั้น ๆ การที่รู้สึกว่าคุณมีความสำคัญต่องานที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อหน่วยงานและองค์กรแค่ไหน เมื่อพนักงานมีความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญกับองค์กรแล้วนั้น ก็จะทำให้พนักงานเกิดความรอบคอบและมีความสำนึกรับผิดชอบในงานมากยิ่งขึ้น

4. ความอิสระในการทำงาน (Autonomy) หมายถึง การเปิดโอกาสให้พนักงานมีอิสระในการทำงาน สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานได้ด้วยตนเอง มีอิสระในการตัดสินใจ มีขอบเขตความรับผิดชอบสูง รวมทั้งมีอำนาจในการพิจารณาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อีกทั้งสามารถคิดริเริ่มการทำงานใหม่ๆ

5. ผลสะท้อนกลับจากงาน (Feedback) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานได้ทราบถึงผลสะท้อนกลับหรือผลลัพธ์การทำงานและประสิทธิภาพของงานที่ทำ ซึ่งผลสะท้อนกลับนั้นจะทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจและต้องการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจไม่ได้เป็นเพียงความรู้สึกส่วนบุคคล แต่เป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนให้พนักงานมุ่งมั่น ทุ่มเท และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการทำงานจะมีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของบุคคลและส่งต่อไปยังผลลัพธ์ในเรื่องผลงานและความพึงพอใจของบุคคลผ่านทักษะที่หลากหลายความสำคัญและความชัดเจนของงานกลายเป็นผลสะท้อนกลับงานนั้นประสบความสำเร็จหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษณ์ รักษาติเจริญ และภัทร์ พลอยแหวน (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและปัจจัยสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมีการเก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย และการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

(คสช.) คณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คป.) ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) หรือผู้แทน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) อุปสรรคต่อการดำเนินงานที่ส่งผลให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ของ สช. สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ อุปสรรคภายในองค์กร และอุปสรรคนอกองค์กร 2) ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของ สช. สามารถจำแนกได้เป็น 12 ประการสำคัญ และ 3) ข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานของ สช. สามารถจำแนกได้เป็น 6 ประการสำคัญ

สุวัฒน์ งามดี และปิยพร มานะกิจ (2560) ศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ด้านการศึกษา (EdPEX) เพื่อเป็นแนวทางแบบบูรณาการและปรับปรุงผลการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ ความเป็นเลิศ การศึกษามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ตามแผนกลยุทธ์ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสาขาวิชาต่างๆ เป็นไปตามเกณฑ์ EdPEX และนำไปใช้ในการพัฒนา ขั้นตอนการทำงานภายในภาควิชา สอดคล้องกับตัวชี้วัด ผู้วิจัยใช้ตัวบ่งชี้จากแผนยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ เพื่อจัดทำแบบสอบถามเพื่อขอความคิดเห็น จากผู้นำคณาจารย์ เกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ ตามความก้าวหน้าของเกณฑ์ EdPEX จากหมวดหมู่ 1 ถึง 6 มีหัวข้อทั้งหมด 19 หัวข้อที่มีผลกระทบมากที่สุดต่อความสำเร็จของตัวบ่งชี้แต่ละตัว และการวิเคราะห์ เพื่อระบุกระบวนการสำคัญที่ต้องปรับปรุงตามแนวคิดพาเรโต ผลจากการวิจัยพบว่ามีกระบวนการสำคัญ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของตัวบ่งชี้ตามแผนกลยุทธ์ 3 กระบวนการ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ ของผู้บริหารที่จะทำให้คณะประสบความสำเร็จ (1.1 ก วิสัยทัศน์ ค่านิยม และพันธกิจ) 2) การจัดทำ แผนปฏิบัติการ การจัดสรรทรัพยากร แผนด้านบุคลากรและการนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติ (2.2 ก การจัดทำแผนปฏิบัติการและนำไปสู่การปฏิบัติ) และ 3) การพัฒนาหลักสูตรและบริหารให้ตรง ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า (3.1 ก การรับฟังผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น) หากมีการปรับปรุง กระบวนการ จะสามารถเพิ่มโอกาสความสำเร็จของตัวชี้วัดตามแผนกลยุทธ์ต่อไปในอนาคต

อัญชลี พลอยเพชร (2560) ทำการศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยนครพนม ในปีการศึกษา 2558 โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร (คณบดี หัวหน้าสำนักงาน และประธานสาขาวิชา), อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษา, และ บุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งถูกคัดเลือกแบบเจาะจงเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.74) 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.71) และ 3) ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.74) กล่าวโดยสรุป ปัจจัยสนับสนุน ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่โดดเด่นคือการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและ

การจัดโครงสร้างองค์กรที่มีหน่วยงานรับผิดชอบงานประกันคุณภาพโดยเฉพาะ ส่วนสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารให้เหมาะสมกับภาระงาน การสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สำนักงาน รวมถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตบัณฑิตโดยเร่งด่วน

บรรณกร แซ่ลิ้ม (2560) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะการมีส่วนร่วม และการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน เป็นบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมอาร์ เพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ ทักษะการมีส่วนร่วม และการบริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามากที่สุด และพบว่า มีตัวแปร 3 ตัวตัวแปรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสูงที่สุด คือ การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา (X_8) รองลงมาคือ คุณภาพของข้อมูลข่าวสารการประกันคุณภาพการศึกษา (X_2) และทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา (X_6) ตามลำดับ จากการสัมภาษณ์บุคลากรพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้เข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการถ่ายทอดลงสู่การปฏิบัติ และการกำกับติดตาม รวมถึงเข้าไปมีส่วนร่วม ให้ความรู้ช่วยเหลือ ดูแล และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน สำหรับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประกันคุณภาพ หากบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายและกระบวนการประกันคุณภาพ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานจะส่งผลให้บุคลากรให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในขณะเดียวกัน หากมีความรู้สึกในทางบวกต่อการประกันคุณภาพจะส่งผลให้บุคลากรพร้อมเข้าเป็นส่วนหนึ่ง ในกระบวนการประกันคุณภาพ แต่ในทางตรงกันข้ามหากมีความรู้สึกในทางลบจะต่อต้านหรือไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

อังสนิ์ กันสุขเจริญ (2561) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.5) มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.71) และมีการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.88, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.72) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ กับทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ($r = -0.042$, $P = 0.141$) ในขณะที่ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ($r = 0.271$, $P = 0.246$) อย่างไรก็ตาม ทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ($r = 0.151$, $P = 0.05$) และเมื่อพิจารณาร่วมกัน ความรู้และทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยฯ ($P = 0.261$)

สมพิศ นามเปื่อย และคณะ (2561) ศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน (EdPEx) กรณีศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์ EdPEx และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ EdPEx ของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2561 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 112 คน แบ่งเป็นสายงาน 3 สายงาน (1) สายการสอน (2) สายสนับสนุน และ (3) สายทันตแพทย์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEx เครื่องมือเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) ข้อมูลส่วนบุคคล (2) คำถามเกี่ยวกับ EdPEx ด้วยคะแนน 5 อันดับ (3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประจำวัน ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า IOC = 0.67-1.00 และตรวจสอบความถูกต้อง (ความน่าเชื่อถือ) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach = 0.989 สถิติที่ใช้ได้แก่ เพอร์เซ็นต์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) การปฏิบัติตามเกณฑ์ EdPEx อยู่ในระดับสูง ยกเว้นระบบปฏิบัติการ การปฏิบัติตามเกณฑ์ EdPEx อยู่ในระดับปานกลาง (2) อุปสรรคแสดงให้เห็นว่าพนักงานบางคนยังคงไม่สามารถใช้ผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงได้

กุลพัทธ์ กุลชาติดี และ เมธิชญ์ ปรัชญ์ชญากร (2562) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาความพร้อมและแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx ของ มทร.รัตนโกสินทร์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการศึกษาจากตำรา เอกสาร ข้อมูลพื้นฐานของ มทร.รัตนโกสินทร์ และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่ดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEx (โดยผู้วิจัยใช้มหาวิทยาลัยมหิดล) แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัย พบว่า 1) พบว่า มทร.รัตนโกสินทร์ มีการดำเนินงานในแนวทางที่ตอบสนองต่อข้อกำหนดพื้นฐานของแต่ละหัวข้อในเกณฑ์ EdPEx และมีการถ่ายทอดแนวทางดังกล่าวเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในบางหมวดหรือบางหัวข้อ มีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง หมวดที่มีความพร้อมมากที่สุดคือ หมวด 2 กลยุทธ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.94 คิดเป็นร้อยละ 78.80 แสดงให้เห็นว่า มทร.รัตนโกสินทร์ มีความพร้อมในระดับปานกลางในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx 2) จากการศึกษานโยบายการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยพบว่าการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ในการดำเนินงานแต่ละหมวดอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับองค์กร และ

มีการสร้างนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการที่สำคัญ ผู้บริหารให้ความสำคัญและใช้ระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของแต่ละหมวดเข้าด้วยกัน

ชยกร ศิริโยธา (2564) ศึกษาประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศด้านการปฏิบัติงาน (EdPEX) กรณีศึกษา: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพตามเกณฑ์ EdPEX การมีส่วนร่วม และอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร คณะกรรมการ หัวหน้าทีม และพนักงานในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 48 คน ผ่านแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (45.83%) มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี (43.75%) แต่มีประสบการณ์ด้านประกันคุณภาพตามเกณฑ์ EdPEX น้อยกว่า 1 ปี (85.42%) ผลการศึกษาการมีส่วนร่วม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการฟังนโยบาย (66.67%) และเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน (66.67%) อย่างละ 1-2 ครั้ง และผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรค พบว่าหมวด "การนำองค์กร" มีความถี่ของปัญหาและอุปสรรคสูงสุด ตามมาด้วยหมวด "การวางแผนเชิงกลยุทธ์" และ "ผลลัพธ์" ในขณะที่หมวด "การมุ่งเน้นลูกค้า" มีปัญหาน้อยที่สุด

พรภัทร เกศพร และคณะ (2565) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีของมหาวิทยาลัยหรือรองคณบดีระดับคณะ/วิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ ในปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 127 คน จากมหาวิทยาลัยใน 6 ภูมิภาค ๆ ละ 1 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 6 มหาวิทยาลัย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ ผลการวิจัยค้นคว้า พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .929 และอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 86.3 ($R^2 = .863$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 23.00180 ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 มีจำนวน 4 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการและงบประมาณ การมีส่วนร่วม และทัศนคติของบุคลากร (และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ความสำเร็จของ การประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในตามเกณฑ์ EdPEx จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่เข้มแข็งและชัดเจนจากผู้บริหาร การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอ การมีส่วนร่วมและทัศนคติเชิงบวก ของบุคลากร ที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายและบทบาทหน้าที่ของตนเอง และที่สำคัญ คือ การนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุผลสำเร็จตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศอย่างแท้จริง

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงาน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมุ่งศึกษาถึงการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์ EdPEx ตามแนวทางของ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563) การมีส่วนร่วมของบุคลากรตามแนวทางทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ Cohen & Uphoff (1980) รวมถึงการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตามแนวทางของสุริยา ราชภัณฑ์ (2560) มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งในบทนี้จะได้กล่าวถึงสาระสำคัญ ประกอบด้วย

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
- 3.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

3.1.1 ประชากร

ประชากร คือ คณะกรรมการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 49 คน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากร จำนวน 49 คน

ประชากร	จำนวน
1. ผู้บริหารคณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี (คณบดี/รองคณบดี/ผู้ช่วยคณบดี/หัวหน้าสำนักงานคณบดี)	10 คน
2. หัวหน้าสาขา/หัวหน้างาน ผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการ ดำเนินการที่เป็นเลิศ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	10 คน
3. อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานสายวิชาการ/ผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา และจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	5 คน
4. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุน ผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	24
รวม	49

ที่มาข้อมูลคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2565

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ประสบการณ์การทำงาน การประกันคุณภาพการศึกษา และตำแหน่งทางการบริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 1 - 6 และหมวด 7 ผลลัพธ์ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ได้แก่ หมวด 1-6 และหมวด 7 ผลลัพธ์ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลของแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด

3.2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมเชิงคุณภาพ การสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน โดยการอธิบายโต้แย้ง ให้แสดงความคิดเห็นตามประเด็นการสนทนา 1) การร่วมวางแผนการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX 2) มีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามเกณฑ์ EdPEX 3) การมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX 4) มีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX 5) การร่วมเสนอวิธีการปรับปรุงผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX 6) การเข้าร่วมการฝึกอบรมและการเป็นคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ร่วมกับคณะ หน่วยงาน และมหาวิทยาลัย และสนทนากลุ่มปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้คือ

3.3.1 การสร้างแบบสอบถาม

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ EdPEX
- 2) กำหนดขอบเขต และโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมการศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี
- 3) ร่างแบบสอบถาม พร้อมทั้ง มีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 4) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรง ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์, 2540: 116-117) อ้างถึงใน พิศิษฐ ดัชนีทวนิช และ พนา จินดาศรี (2561) ดังนี้
 - +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
- 5) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.4.1 ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับที่สมบูรณ์ นำมาแจกประชากรของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และนัดวันเพื่อรวบรวมแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์โดยวิธีแบบเจาะลึก สังเกตการจดบันทึก

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 49 ชุด มาตรวจหาค่าความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและข้อสอบถามแต่ละฉบับ แล้วดำเนินการจัดทำตามขั้นตอน เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป และสรุปถอดบทเรียนที่ได้จากการสัมภาษณ์และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.4.3 จัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปตารางและความเรียงโดยใช้สถิติในการวิจัยแต่ละตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ร้อยละเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่ามาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลค่าผลเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงคะแนนที่กำหนด

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่ามาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลค่า ผลเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงคะแนนที่กำหนด การวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ โดยวิธีลดตัวแปร (Backward Elimination)

4) ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้ง 7 หมวดจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ และนำข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลที่ได้มาในรูปแบบลักษณะการพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Description) ซึ่งนำข้อมูลที่มีความสอดคล้องมารวบรวม และสรุปผลเป็นแนวทาง ในรูปแบบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ โดยวิธีลดตัวแปร (Backward Elimination)

5) แปลผลสรุปผล และรายงานผล ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ แผนภูมิ และบรรยายสรุปเป็นความเรียง การรายงานผล จัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ เสนอรายงานผลการวิเคราะห์ต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ผลงานการวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล จากการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค อยู่ระหว่าง 0.73 - 0.92 ซึ่งมากกว่า 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ตัวแปร	จำนวนข้อ	Cronbach's Alpha
หมวด 1 การนำองค์กร	7	0.73
หมวด 2 กลยุทธ์	7	0.76
หมวด 3 ลูกค้า	8	0.88
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	6	0.85
หมวด 5 บุคลากร	5	0.92
หมวด 6 การปฏิบัติการ	7	0.92
หมวด 7 ผลลัพธ์	3	0.93
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	6	0.93
ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	7	0.90

ประชากร คือ คณะกรรมการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 49 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลสมการถดถอยเชิงเส้น นำเสนอในรูปแบบตาราง และการบรรยายผล โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX
- 4.4 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX
- 4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 4.6 ข้อเสนอแนะ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเทพบุคลาการ ประสพการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และตำแหน่งทางการบริหาร โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.2-4.8

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านเพศ

N = 49

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	15	30.61
หญิง	34	69.39
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.2 ข้อมูลด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 69.39 และ เพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านอายุ

N = 49

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 35 ปี	15	30.61
35 - 40 ปี	11	22.45
41 - 50 ปี	11	22.45
50 ปี ขึ้นไป	12	24.49
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.3 ข้อมูลด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61 รองลงมาคือ อายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.49 และ อายุระหว่าง 35 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านระดับการศึกษาสูงสุด

N = 49

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	2.04
ปริญญาตรี	18	36.73
ปริญญาโท	13	26.53
ปริญญาเอก	17	34.70
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.4 ข้อมูลด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่การศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.73 การศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34.70 การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.53 และการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านประเภทบุคลากร

N = 49

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สายวิชาการ	28	57.15
สายสนับสนุน	21	42.85
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.5 ข้อมูลประเภทบุคลากร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 57.15 และ สายสนับสนุน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านประสบการณ์เพื่อการทำงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

N = 49

ประสบการณ์เพื่อการทำงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	15	30.61
1 - 2 ปี	18	36.73
3 - 5 ปี	11	22.45
มากกว่า 5 ปี	5	10.21
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.6 ข้อมูลประสบการณ์เพื่อการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx พบว่า โดยส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) 1 - 2 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.73 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61 มีประสบการณ์ 3 - 5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45 และมีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านประสบการณ์ในการบริหารงาน

N = 49

ประสบการณ์ในการบริหารงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	22	44.90
1 - 2 ปี	13	26.53
3 - 5 ปี	6	12.25
มากกว่า 5 ปี	8	16.32
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.7 ข้อมูลประสบการณ์ในการบริหารงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 1 - 2 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.53 มีประสบการณ์ในการบริหารงานมากกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.32 และมีประสบการณ์ในการบริหารงาน 3 - 5 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านตำแหน่งทางการบริหาร

N = 49

ตำแหน่งทางการบริหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์ประจำหลักสูตร	11	22.45
หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน/หัวหน้าส่วน	7	14.30
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	5	10.21
ประธานหลักสูตร	4	8.15
ผู้ช่วยคณบดี	3	6.12
คณบดี	1	2.04
รองคณบดี	1	2.04
หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา	1	2.04
เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพการศึกษา	1	2.04

อื่นๆ	15	30.61
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.8 ข้อมูลด้านตำแหน่งทางการบริหาร พบว่าส่วนใหญ่ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตร มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45 ตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน/หัวหน้าส่วน มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 ตำแหน่งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.21 และตำแหน่งคณบดี รองคณบดี หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และเจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพการศึกษา ตำแหน่งละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX

การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ประกอบด้วย 7 หมวด ได้แก่ หมวดกระบวนการ 1-6 และหมวด 7 ผลลัพธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลค่าผลเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงคะแนนที่กำหนด ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับการดำเนินการมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 ระดับการดำเนินการมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับการดำเนินการปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ระดับการดำเนินการน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ระดับการดำเนินการน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.9-4.16

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 1 การนำองค์กร

N = 49				
หมวด 1 การนำองค์กร	μ	σ	ระดับ ดำเนินการ	อันดับ
1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ “ผลิตนวัตกรรมและนวัตกรรมทางการเกษตร ที่สร้างคุณค่าสู่สังคมและประเทศ” และทบทวนวิสัยทัศน์ในช่วงการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ	4.10	0.62	ระดับมาก	4
2. มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศไว้ในแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีผ่านประเด็นยุทธศาสตร์	4.14	0.57	ระดับมาก	1

หมวด 1 การนำองค์	μ	σ	ระดับ ดำเนินการ	อันดับ
3. มีการถ่ายทอด/สื่อสารวิสัยทัศน์ ค่านิยมสู่บุคลากรทุกกลุ่มผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์	4.14	0.64	ระดับมาก	2
4. มีการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมทุกปีอย่างต่อเนื่องให้เกิดค่านิยม “ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง - รู้ คิด ทำ แบบมืออาชีพ - มีความสากล - ต่อยอดเทคโนโลยี - เชื่อมั่นในทีม”	4.10	0.58	ระดับมาก	3
5. ผู้บริหารหน่วยงานมีการขับเคลื่อนการทำงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์	4.14	0.57	ระดับมาก	1
6. ผู้บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจริยธรรม	4.14	0.57	ระดับมาก	1
7. ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะฯ และรายงานต่อมหาวิทยาลัยตามรอบอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.58	ระดับมาก	3
โดยรวม	4.13	0.48	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.9 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 1 การนำองค์กร พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศไว้ในแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีผ่านประเด็นยุทธศาสตร์ ข้อ 5 ผู้บริหารหน่วยงานมีการขับเคลื่อนการทำงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ และข้อ 6 ผู้บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจริยธรรม ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.57$) รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการถ่ายทอด/สื่อสารวิสัยทัศน์ ค่านิยมสู่บุคลากรทุกกลุ่มผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.64$) และข้อ 4 มีการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมทุกปีอย่างต่อเนื่องให้เกิดค่านิยม “ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง - รู้ คิด ทำ แบบมืออาชีพ - มีความเป็นสากล - ต่อยอดเทคโนโลยี - เชื่อมั่นในทีม” และข้อ 7 ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะฯ และรายงานต่อมหาวิทยาลัยตามรอบอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.58$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 2 กลยุทธ์

N = 49

หมวด 2 กลยุทธ์	μ	σ	ระดับ ดำเนินการ	อันดับ
1. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย และตอบสนองต่อวิสัยทัศน์/เป้าหมายความท้าทายของคณะฯ	4.16	0.55	ระดับมาก	1
2. มีการค้นหาความได้เปรียบความท้าทายเชิงกลยุทธ์ โดยการวิเคราะห์ SWOT	4.06	0.62	ระดับมาก	4
3. มีการพัฒนากำหนดตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์และมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน	4.02	0.59	ระดับมาก	5
4. มีการบริหารความเสี่ยง กระบวนการทำงานที่สำคัญตามพันธกิจของคณะ	3.98	0.62	ระดับมาก	6
5. มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ของคณะ	3.92	0.64	ระดับมาก	7
6. มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเสนอคณะกรรมการประจำคณะพิจารณารายไตรมาส	4.10	0.58	ระดับมาก	2
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.06	0.59	ระดับมาก	3
โดยรวม	4.04	0.52	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.10 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 2 กลยุทธ์ พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย และตอบสนองต่อวิสัยทัศน์/เป้าหมายความท้าทายของคณะฯ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.55$) รองลงมา ข้อ 6 มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเสนอคณะกรรมการประจำคณะพิจารณารายไตรมาส มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.58$) และข้อ 7 มีการประเมินผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.59$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 3 ลูกค้ำ

N = 49

หมวด 3 ลูกค้ำ	μ	σ	ระดับ ดำเนินการ	อันดับ
1. มีการรับฟังหรือ/และสำรวจข้อมูลความคาดหวังและความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.88	0.66	ระดับมาก	4
2. มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนและทิศทางของประเทศ	3.94	0.62	ระดับมาก	3
3. มีการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.86	0.73	ระดับมาก	5
4. มีการนำผลประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจและข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการนำมาปรับปรุงบริการอย่างชัดเจน	3.78	0.79	ระดับมาก	8
5. มีการพัฒนานักศึกษาให้มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพกับบุคลากร และคณาจารย์เพื่อนำไปสู่ความผูกพันกับผู้เรียนและลูกค้ำ	3.86	0.79	ระดับมาก	6
6. มีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ/วิจัยในการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ	4.08	0.67	ระดับมาก	1
7. มีการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง	4.06	0.68	ระดับมาก	2
8. มีระบบการจัดการข้อร้องเรียนและการแก้ไขข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.84	0.71	ระดับมาก	7
โดยรวม	3.91	0.62	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.11 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 3 ลูกค้ำ พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.91$, $\sigma=0.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 มีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ/วิจัยในการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.08$, $\sigma=0.67$) รองลงมาคือ ข้อ 7 มีการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.06$, $\sigma=0.68$) และข้อ 2 มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนและทิศทางของประเทศ ($\mu = 3.94$, $\sigma=0.62$) ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ข้อ 4 มีการนำผล

ประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการนำมาปรับปรุงบริการอย่างชัดเจน ($\mu = 3.78, \sigma = 0.79$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

N = 49

หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้	μ	σ	ระดับ ดำเนินการ	อันดับ
1. มีการกำหนดตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบติดตามผล และ รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหาร	4.02	0.59	ระดับมาก	4
2. มีการรวบรวม ติดตามวัดผลการดำเนินงาน ครอบคลุมแผนงาน/โครงการ	4.06	0.55	ระดับมาก	2
3. มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจและ ในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์	3.90	0.68	ระดับมาก	6
4. มีการทบทวนผลการดำเนินการเพื่อประเมิน ผลสำเร็จการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผน	4.06	0.59	ระดับมาก	3
5. มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ที่มีประโยชน์มาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน	4.14	0.61	ระดับมาก	1
6. มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงาน	3.96	0.67	ระดับมาก	5
โดยรวม	4.02	0.54	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.12 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02, \sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ข้อแรกคือ ข้อ 5 มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ที่มีประโยชน์มาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน ($\mu = 4.14, \sigma = 0.61$) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีการรวบรวม ติดตามวัดผลการดำเนินงานครอบคลุมแผนงาน/โครงการ ($\mu = 4.06, \sigma = 0.55$) และข้อ 4 มีการทบทวนผลการดำเนินการเพื่อประเมินผลสำเร็จการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผน ($\mu = 4.06, \sigma = 0.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจและในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ ($\mu = 3.90, \sigma = 0.68$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 5 บุคลากร

N = 49

หมวด 5 บุคลากร	μ	σ	ระดับการ ดำเนินการ	อันดับ
1. มีการสำรวจอัตรากำลัง และความสามารถ ของบุคลากรทุกกลุ่มเพื่อทำแผนพัฒนาบุคลากร	4.06	0.65	ระดับมาก	1
2. มีการพัฒนาบุคลากรที่ตรงความต้องการ ความคาดหวังสอดคล้องตามพันธกิจของคณะ	3.94	0.80	ระดับมาก	2
3. มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน	3.67	0.87	ระดับมาก	5
4. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กร การพัฒนา กระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง	3.82	0.80	ระดับมาก	4
5. มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร และประเมินขีดความสามารถตามผลงานจริง อย่างเป็นระบบ	3.88	0.83	ระดับมาก	3
โดยรวม	3.87	0.70	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.13 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 5 บุคลากร พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.87$, $\sigma=0.70$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 มีการสำรวจอัตรากำลัง และความสามารถของบุคลากรทุกกลุ่มเพื่อทำแผนพัฒนาบุคลากร ($\mu = 4.06$, $\sigma=0.65$) รองลงมาคือ ข้อ 2 มีการพัฒนาบุคลากรที่ตรงความต้องการ ความคาดหวังสอดคล้องตามพันธกิจของคณะ ($\mu = 3.94$, $\sigma=0.80$) และข้อ 5 มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร และประเมินขีดความสามารถตามผลงานจริงอย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.88$, $\sigma=0.83$) ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ข้อ 3 มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.67$, $\sigma=0.87$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ

N = 49

หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ	μ	σ	ระดับการ ดำเนินการ	อันดับ
1. มีการออกแบบผลิตภัณฑ์บริการและกระบวนการ ทำงานหลัก งานประจำที่ชัดเจนแก่บุคลากร	3.71	0.73	ระดับมาก	6
2. มีระบบการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน อย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์คณะ	3.78	0.77	ระดับมาก	5
3. มีการทำงานเป็นทีม บูรณาการข้ามสายงาน การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ	3.88	0.75	ระดับมาก	1
4. มีการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการ ทั้งกระบวนการ หลักและกระบวนการรอง	3.86	0.67	ระดับมาก	2
5. มีการพิจารณาใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย	3.84	0.68	ระดับมาก	3
6. ระบบสารสนเทศมีความพร้อมใช้งาน มีการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และมีระบบป้องกัน ความไม่ปลอดภัยจากไซเบอร์	3.43	0.93	ระดับปาน กลาง	7
7. มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาแนวทางปฏิบัติงาน ที่ดี สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรม	3.80	0.76	ระดับมาก	4
โดยรวม	3.76	0.66	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.14 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 6 ระบบปฏิบัติการ พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.76$, $\sigma=0.66$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 แรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 3 มีการทำงานเป็นทีม บูรณาการข้ามสายงาน การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ ($\mu = 3.88$, $\sigma=0.75$) ข้อ 4 มีการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการ ทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการรอง ($\mu = 3.86$, $\sigma=0.67$) และข้อ 5 มีการพิจารณาใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย ($\mu = 3.84$, $\sigma=0.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีการปฏิบัติตามเกณฑ์ฯ อยู่ในระดับปานกลางคือ ข้อ 6 ระบบสารสนเทศมีความพร้อมใช้งานมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และมีระบบป้องกันความไม่ปลอดภัยจากไซเบอร์ ($\mu = 3.43$, $\sigma=0.93$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 7 ผลลัพธ์

N = 49

หมวด 7 ผลลัพธ์	μ	σ	ระดับการ ดำเนินการ	อันดับ
1. คณะมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน กับคู่เทียบเพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์	3.78	0.74	ระดับมาก	3
2. คณะมีการวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงาน ในภาพรวมขององค์กร	3.80	0.67	ระดับมาก	2
3. คณะมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง	3.96	0.70	ระดับมาก	1
โดยรวม	3.84	0.65	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.15 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในหมวด 7 ผลลัพธ์ พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.84$, $\sigma=0.65$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 3 คณะมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.96$, $\sigma=0.70$) รองลงมาคือ ข้อ 2 คณะมีการวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.80$, $\sigma=0.67$) และ ข้อ 1 คณะมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับคู่เทียบเพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ ($\mu = 3.78$, $\sigma=0.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 สรุปการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) 7 หมวด

N = 49

การดำเนินงานตามเกณฑ์ฯ (EdPEX)	μ	σ	ระดับการดำเนินการ	อันดับ
หมวด 1 การนำองค์กร	4.15	0.48	ระดับมาก	1
หมวด 2 กลยุทธ์	4.04	0.52	ระดับมาก	2
หมวด 3 ลูกค้า	3.91	0.62	ระดับมาก	4
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.02	0.54	ระดับมาก	3
หมวด 5 บุคลากร	3.87	0.70	ระดับมาก	5
หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ	3.76	0.66	ระดับมาก	7
หมวด 7 ผลลัพธ์	3.84	0.65	ระดับมาก	6
โดยรวม	3.94	0.59	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.16 สรุปการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) 7 หมวด โดยภาพรวมมีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$, $\sigma=0.59$) ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของแต่ละหมวดได้ดังนี้ มากที่สุดคือ หมวด 1 การนำองค์กร ($\mu = 4.15$, $\sigma=0.48$) รองลงมาคือ หมวด 2 กลยุทธ์ ($\mu = 4.04$, $\sigma=0.52$) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการ ความรู้ ($\mu = 4.02$, $\sigma=0.54$) หมวด 3 ลูกค้า ($\mu = 3.91$, $\sigma=0.62$) หมวด 5 บุคลากร ($\mu = 3.87$, $\sigma=0.70$) หมวด 7 ผลลัพธ์ ($\mu = 3.84$, $\sigma=0.65$) และหมวด 6 ระบบปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.76$, $\sigma=0.66$) ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลค่าผลเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงคะแนนที่กำหนด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 ระดับการมีส่วนร่วมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

N = 49

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	μ	σ	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	3.57	0.95	ระดับมาก	6
2. ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	3.73	0.95	ระดับมาก	3
3. ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	3.78	0.96	ระดับมาก	1
4. ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	3.73	0.90	ระดับมาก	2
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอวิธีปรับปรุงการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	3.59	0.95	ระดับมาก	5
6. ท่านได้เข้าร่วมการฝึกอบรมและการเป็นคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ร่วมกับคณะ หน่วยงาน และมหาวิทยาลัย	3.67	0.98	ระดับมาก	4
โดยรวม	3.68	0.90	ระดับมาก	

จากตารางที่ 4.17 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) พบว่า โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68$, $\sigma=0.90$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มากที่สุด 3 ข้อแรก ได้แก่ ข้อ 3 ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.78$, $\sigma=0.96$) รองลงมาคือ ข้อ 4 ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.73$, $\sigma=0.90$) และข้อ 2 ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.73$, $\sigma=0.95$) ส่วนข้อที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ข้อ 1 ท่านมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.57$, $\sigma=0.95$)

4.4 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx

ปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลค่า ผลเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงคะแนนที่กำหนด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 ระดับปัญหาและอุปสรรคมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับปัญหาและอุปสรรคปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ระดับปัญหาและอุปสรรคน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.51 ระดับปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx
N = 49

ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานตาม เกณฑ์ EdPEx	μ	σ	ระดับปัญหาและ อุปสรรค	อันดับ
หมวด 1 การนำองค์กร	3.04	1.02	ระดับปานกลาง	7
หมวด 2 กลยุทธ์	3.08	0.99	ระดับปานกลาง	5
หมวด 3 ลูกค้า	3.33	0.92	ระดับปานกลาง	1
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการ จัดการความรู้	3.12	0.92	ระดับปานกลาง	2
หมวด 5 บุคลากร	3.08	0.86	ระดับปานกลาง	3
หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ	3.06	0.92	ระดับปานกลาง	6
หมวด 7 ผลลัพธ์	3.08	0.90	ระดับปานกลาง	4
โดยรวม	3.11	0.84	ระดับปานกลาง	

จากตารางที่ 4.18 ข้อมูลปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx พบว่า โดยภาพรวม มีปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.11$, $\sigma=0.84$) เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า ในทุกหมวดมีปัญหาและอุปสรรค อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ซึ่งหมวดที่มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือ หมวด 3 ลูกค้า ($\mu = 3.33$, $\sigma=0.92$) รองลงมาคือ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\mu = 3.12$, $\sigma=0.92$) และหมวดที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ หมวด 1 การนำองค์กร ($\mu = 3.04$, $\sigma=1.02$)

4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression) การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย จะประกอบด้วยตัวแปรตาม 1 ตัว และตัวแปรอิสระ 1 ตัว การวิเคราะห์เป็นการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ศึกษาผลกระทบของปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยผลการศึกษาได้ดังนี้

4.5.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตารางที่ 4.19 การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	7.670	1	7.670	56.143	.000***
	Residual	6.421	47	.137		
	Total	14.092	48			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.20 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์
คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี

N = 49

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.314	.223		10.365	.000
การมีส่วนร่วม (X)	.442	.059	.738	7.493	.000***
R = .738, R Square = .544, Adjusted R Square = .535, SEE = .369, F = 56.143, Sig = 0.00					

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยการมีส่วนร่วมสามารถพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ได้ร้อยละ 54.40

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (B) โดยพบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .442 หมายความว่า หากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ความสำเร็จในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น .442 หน่วย โดยสามารถแสดงเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 2.314 + .606X + .442$$

สมการรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .738Z_X$$

4.5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

N = 49

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Sig
	B	Std. Error	Beta	t	
(Constant)	4.424	.292		15.152	.000
ปัญหาและอุปสรรค (X)	-.156	.091	-.243	-1.718	.092*
R = .243, R Square = .059, Adjusted R Square = .039, SEE = .531, F = 2.952, Sig = 0.092					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

จากการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 5.9 ($R^2 = .059$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (B) เท่ากับ -.156 หมายความว่าเมื่อปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน 1 หน่วยความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ จะลดลง .156 หน่วยซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 4.424 - .156X$$

สมการรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

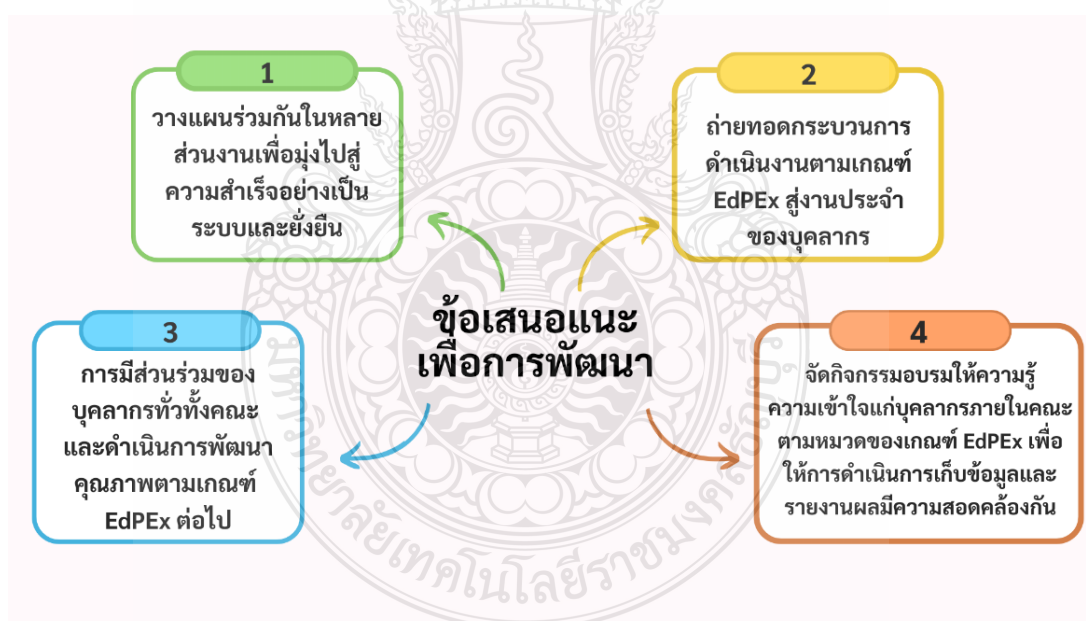
$$Z_Y = -.243Z_X$$

4.6 ข้อเสนอแนะ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะดังนี้

4.6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงานต่อการดำเนินงานในแต่ละหมวดสู่ความสำเร็จตามเกณฑ์ EdPEx

- 1) ต้องมีการวางแผนร่วมกันในหลายส่วนงานเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน
- 2) การถ่ายทอดกระบวนการดำเนินงานตามกรอบเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) สู่งานประจำของบุคลากร
- 3) การมีส่วนร่วมของบุคลากรทั่วทั้งคณะ และดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) ต่อไป
- 4) ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรภายในคณะ ตามหมวดของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) และตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์ เพื่อให้การดำเนินการเก็บข้อมูล และรายงานผลมีความสอดคล้องกับโครงสร้างองค์กร และหมวดกระบวนการ หมวดที่ 1-6

ภาพที่ 4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

4.6.2 ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

1) กรอบนโยบายและกลยุทธ์การขับเคลื่อนบางประเด็นควรทำ/พัฒนาในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อเอื้อสู่คณะ

2) มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดตัวชี้วัดกลาง ข้อมูลสารสนเทศส่วนกลาง ระบบฐานข้อมูลกลาง สอดคล้องเชื่อมโยงตามเกณฑ์ EdPEx เพื่อให้คณะนำไปใช้ และมุ่งสู่ความเป็นเลิศไปในทิศทางเดียวกัน

3) มหาวิทยาลัย หรือ คณะควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์ EdPEx ของคณะที่เป็น Best Practice เพื่อความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

4) ความพร้อมในการดำเนินการ

5) ด้านการร้องเรียนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาเกรงกลัวและไม่กล้าร้องเรียนเพราะเคยมีกรณีรื้อฟื้นนำเรื่องไปร้องเรียนแล้วโดนอาจารย์บางท่านที่เกี่ยวข้องมือคดและไม่ยอมรับสิ่งที่ตนทำกับนักศึกษา โดยมีการเรียกตัวนักศึกษาไปพบหลังทราบเรื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษา 1) การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประชากร คือ คณะกรรมการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ EdPEX ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 49 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลสมการถดถอยเชิงเส้น

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สามารถสรุปผล ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

5.1.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า โดยภาพรวมคณะฯ มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94, \sigma = 0.59$) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานตามหมวด ดังนี้ หมวด 1 การนำองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15, \sigma = 0.48$) รองลงมาคือ หมวด 2 กลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04, \sigma = 0.52$) และหมวดที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.76, \sigma = 0.66$) มีรายละเอียดดังนี้

1) หมวด 1 การนำองค์กร มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13, \sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด คือ มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาองค์กร ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศไว้ในแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีผ่านประเด็นยุทธศาสตร์ ผู้บริหารหน่วยงาน

มีการขับเคลื่อนการทำงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ และผู้บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ ($\mu = 4.14, \sigma=0.57$) รองลงมาคือ มีการถ่ายทอด/สื่อสาร วิสัยทัศน์ ค่านิยมสู่บุคลากรทุกกลุ่มผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ($\mu = 4.14, \sigma=0.64$) และ มีการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมทุกปีอย่างต่อเนื่องให้เกิดค่านิยม “ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง รู้ คิด ทำ แบบมืออาชีพ มีความเป็นสากล ต่อยอดเทคโนโลยี เชื่อมมั่นในทีม และผู้บริหารมีการกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานของคณะฯ และรายงานต่อมหาวิทยาลัยตามรอบปีอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.10, \sigma=0.58$)

2) หมวด 2 กลยุทธ์ มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04, \sigma=0.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด คือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย และตอบสนองต่อวิสัยทัศน์/เป้าหมายความท้าทายของคณะฯ ($\mu = 4.16, \sigma=0.55$) รองลงมา คือ มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด เสนอคณะกรรมการประจำคณะพิจารณา รายไตรมาส ($\mu = 4.10, \sigma=0.58$) และมีการดำเนินการน้อยที่สุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณ ตามแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ของคณะ ($\mu = 3.92, \sigma=0.64$)

3) หมวด 3 ลูกค้ำ มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.91, \sigma=0.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด คือ มีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ/ วิจัยในการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ ($\mu = 4.08, \sigma=0.67$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาให้มีคุณธรรมและจรรยาบรรณอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.06, \sigma=0.68$) และมีการดำเนินการน้อยที่สุดคือ มีการนำผลประโยชน์ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการนำมาปรับปรุงบริการ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.78, \sigma=0.79$)

4) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีผลการดำเนินงาน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02, \sigma=0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ที่มีประโยชน์มาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.14, \sigma=0.61$) รองลงมา คือ มีการรวบรวม ติดตามวัดผลการดำเนินงานครอบคลุมแผนงาน/โครงการ ($\mu = 4.06, \sigma=0.55$) และมีการดำเนินการน้อยที่สุดคือ มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจและในกระบวนการ วางแผนยุทธศาสตร์ ($\mu = 3.90, \sigma=0.68$)

5) หมวด 5 บุคลากร มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการ ดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.87, \sigma=0.70$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี การดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด คือ มีการสำรวจอัตรากำลัง และความสามารถของบุคลากร ทุกกลุ่มเพื่อทำแผนพัฒนาบุคลากร ($\mu = 4.06, \sigma=0.65$) รองลงมา คือ มีการพัฒนาบุคลากร ที่ตรงความต้องการ ความคาดหวังสอดคล้องตามพันธกิจของคณะ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.94, \sigma=0.80$) และ

มีการดำเนินการน้อยที่สุด คือ มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.67, \sigma=0.87$)

6) หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.76, \sigma=0.66$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด คือ มีการทำงานเป็นทีม บูรณาการข้ามสายงาน การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ ($\mu = 3.88, \sigma=0.75$) รองลงมา คือ มีการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการ ทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการรอง ($\mu = 3.86, \sigma=0.67$) และมีการดำเนินการน้อยที่สุด ระดับการดำเนินการปานกลาง คือ ระบบสารสนเทศมีความพร้อมใช้งาน มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และมีระบบป้องกันความไม่ปลอดภัยจากไซเบอร์ ($\mu = 3.43, \sigma=0.93$)

7) หมวด 7 ผลลัพธ์ มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.84, \sigma=0.65$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การดำเนินการมากที่สุด คือ คณะมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.96, \sigma=0.70$) รองลงมาคือ คณะมีการวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร ($\mu = 3.80, \sigma=0.67$) และมีการดำเนินการน้อยที่สุด คือ คณะมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับคู่เทียบเพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ ($\mu = 3.78, \sigma=0.74$)

5.1.2 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1) ผลการศึกษาการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68, \sigma=0.90$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อจัดทำโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.78, \sigma=0.96$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.73, \sigma=0.90$) และการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX ($\mu = 3.57, \sigma=0.95$)

2) ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคการ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.11, \sigma=0.84$) โดยทุกหมวดมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ซึ่งหมวดที่มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือ หมวด 3 ลูกค้า ($\mu = 3.33, \sigma=0.92$) รองลงมา คือ หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และหมวดที่มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ หมวด 1 การนำองค์กร ($\mu = 3.04, \sigma=1.02$)

5.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานส่งผลเชิงลบ ต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะ เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.1

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพิศและคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์ EdPEX กรณีศึกษา : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า มีการปฏิบัติ ตามเกณฑ์ EdPEX ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นหมวด 6 ระบบปฏิบัติการ มีการปฏิบัติตามเกณฑ์ EdPEX อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX อยู่ในระดับมากทุกหมวด เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีนโยบายในการนำเกณฑ์ EdPEX มาใช้ภายในระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยมีกระบวนการในการสนับสนุนให้นำเกณฑ์ EdPEX มาใช้ในการบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชิชณพงษ์ (2557) ได้ทำการศึกษางานองค์ประกอบการบริหาร คุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์กร ของผู้บริหาร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ 4) การบริหารทรัพยากร มนุษย์ 5) การจัดการเทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ 6) การจัดระบบและกระบวนการ 7) การประเมินผลการดำเนินงาน 8) การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า หมวดที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX มากที่สุด ได้แก่ หมวดที่ 1 การนำองค์กร โดยผู้บริหาร มีความมุ่งมั่น ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการวางระบบและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX กำหนดเป้าหมายนโยบายและทิศทางที่ชัดเจนเพื่อบ่งชี้ความเป็นเลิศ ทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญ ในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรณกร แซ่ลิ่ม (2560) ที่พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้เข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่การวางแผน ถ่ายทอดลงสู่การปฏิบัติ และกำกับติดตาม รวมถึงเข้าไปมีส่วนร่วมให้ความรู้ ช่วยเหลือ ดูแล และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

จากการศึกษาวิจัย สามารถอภิปรายตามประเด็นดังต่อไปนี้

1) หมวด 1 การนำองค์กร ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศไว้ในแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการถ่ายทอด/สื่อสารวิสัยทัศน์ ค่านิยมสู่บุคลากรทุกกลุ่มผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารหน่วยงานมีการขับเคลื่อนการทำงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ และผู้บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจริยธรรม การนำองค์กร โดยผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการจัดวางระบบและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเกณฑ์ฯ EdPEX

2) หมวด 2 กลยุทธ์ ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คณะกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย และตอบสนองต่อวิสัยทัศน์/เป้าหมายความท้าทายของคณะฯ มีการกำกับติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด เสนอคณะกรรมการประจำคณะพิจารณารายไตรมาส ซึ่งถือเป็นระบบการทำงานที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาคณะไปสู่ความเป็นเลิศ

3) หมวด 3 ลูกค้ำ ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ/วิจัยแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง แต่คณะยังไม่สามารถนำผลประเมินความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการมาปรับปรุงได้อย่างชัดเจน และระบบการจัดการข้อร้องเรียน การกำกับข้อร้องเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ

4) หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ที่มีประโยชน์มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานและมีการทบทวนผลการดำเนินการเพื่อประเมินผลสำเร็จการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผน แต่สิ่งหนึ่งที่คณะจะต้องคำนึงถึงคือการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อตัดสินใจวางแผนยุทธศาสตร์ให้เกิดประสิทธิภาพสู่ความเป็นเลิศ

5) หมวด 5 บุคลากร ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คณะมีการสำรวจอัตรากำลังและความสามารถของบุคลากรทุกกลุ่มเพื่อใช้ทำแผนพัฒนาบุคลากร รวมทั้งพัฒนาบุคลากรที่ตรงความต้องการ ความคาดหวังสอดคล้องตามพันธกิจของคณะ

6) หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การทำงานเป็นทีมบูรณาการข้ามสายงาน การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ และมีการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการรอง

7) หมวด 7 ผลลัพธ์ ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คณะมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร

5.2.2 จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX อยู่ในระดับมาก บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อในการจัดทำโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์ EdPEX และร่วมปฏิบัติงานตามเกณฑ์ EdPEX ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโครงสร้างองค์กรเป็นส่วนสำคัญ ที่แสดงภาพรวมทั้งหมดของคณะ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (2563) ที่ว่าโครงสร้างองค์กรเป็นส่วนสำคัญที่ใช้ในการประเมินตนเอง ความสำคัญของโครงสร้างองค์กรจะช่วยให้การระบุสารสนเทศสำคัญและมุ่งเน้นที่ข้อกำหนดของผลการดำเนินการและผลลัพธ์ที่สำคัญ โดยการใช้โครงสร้างเพื่อการประเมินตนเองในเบื้องต้น และสามารถนำไปวางแผนพัฒนาปรับปรุงได้ เป็นตัวกำหนดบริบทขององค์กรให้แสดงความโดดเด่นเฉพาะของตนเอง ในการตอบข้อกำหนดในหมวด 1-7 และสอดคล้องกับการศึกษาของสุวัฒน์และปิยพร (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) พบว่า กระบวนการสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ ความสำเร็จของตัวชี้วัดตามแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การบริหารจัดการของผู้บริหารที่จะทำให้อคณะ ประสบความสำเร็จ (1.1 ก. วิสัยทัศน์ ค่านิยม และพันธกิจ) การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดสรร ทรัพยากร แผนด้านบุคลากรและแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติ (2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการ และนำไปสู่การปฏิบัติ) และการพัฒนาหลักสูตรและบริการให้ตรงกับความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า (3.1 ก. การรับฟังผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น) รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของกุลพัทธ์และเมธิชญ์ (2560) ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX ของ มทร.รัตนโกสินทร์ พบว่าความพร้อมในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX ของ มทร.รัตนโกสินทร์ มีการดำเนินงานที่เป็นแนวทางที่ตอบสนองต่อหัวข้อกำหนดพื้นฐานของหัวข้อ มีการนำแนวทางไปถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ และบางหมวด หรือหัวข้อมีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ การปฏิบัติงานตามเกณฑ์ EdPEX ยังไม่ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ตัวชี้วัด นโยบายและเป้าหมายที่คณะกำหนด เนื่องจากการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ตัวชี้วัด นโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงานยังไม่มีความสัมพันธ์ และเป็นรูปธรรม รวมทั้งบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดตามเกณฑ์ EdPEX โดยผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรต้องเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมวางแผนดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEX เพื่อนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ การปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน ส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อปฏิบัติงานตามกระบวนการ นำไปสู่การปฏิบัติงานและขับเคลื่อนคณะได้ถูกต้องเป็นไปตามแนวทางของเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอังสินีกันสุขเจริญ (2561) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาก

5.2.3 จากผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จากเกณฑ์ทั้ง 7 หมวด หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์ ในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (2563) พบว่า หมวด 3 ลูกค้า มีถ้ามถึงวิธีการที่สร้างความผูกพันกับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น เพื่อความสำเร็จด้านตลาดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งวิธีการที่สถาบันรับฟังเสียงของลูกค้า (Voice of Customers) ตอบสนองและทำให้เหนือความคาดหวังของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น รวมทั้งความสัมพันธ์กับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น ในระยะยาว ซึ่งบุคลากรคณะยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวทางเกณฑ์ EdPEX ที่มุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ผู้เรียน ลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร คู่แข่ง คู่เทียบ บุคลากร สังคม ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชยกร (2564) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาภายในเพื่อการดำเนินการ ที่เป็นเลิศ จำนวน 7 หมวด โดยหมวด 1 การนำองค์กร ภาพรวมมีความถี่ในการเลือกอันดับสูงสุด รองลงมา หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวด 7 ผลลัพธ์ หมวด 5 การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติ หมวด 6 การจัดการ กระบวนการ หมวด 4 การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้ และหมวด 3 การมุ่งเน้นลูกค้า

5.2.4 จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จ ของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ แนวคิดที่ว่า การที่บุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรม ต่างๆ ร่วมกัน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเป้าหมายร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership) และ มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานมากขึ้น การมีส่วนร่วมยังส่งเสริมการสื่อสารภายในองค์กร ให้มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และระดมความคิดเห็นจากหลากหลายมุมมอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนากระบวนการทำงานและผลลัพธ์ที่ดีขึ้น การที่บุคลากรมีความตระหนักและพร้อมที่จะมี ส่วนร่วมในกิจกรรมประกันคุณภาพการศึกษา ย่อมเป็นแรงผลักดันสำคัญให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรภัทร เกศพร และคณะ (2565) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) พบว่า การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากรสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ความสำเร็จ ของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานส่งผลเชิงลบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เนื่องจากการปฏิบัติงานหากการดำเนินงานต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เช่น การขาดแคลนทรัพยากร (ทั้งบุคลากรงบประมาณ หรืออุปกรณ์) ความไม่ชัดเจนของนโยบายหรือแนวปฏิบัติ การขาดการประสานงานที่ดี หรือปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการทำงาน สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความต่อเนื่องของการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ การที่ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน ลดทอนขวัญกำลังใจของบุคลากร และท้ายที่สุดส่งผลให้การบรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพเป็นไปได้ยากขึ้น หรือไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ์ รักชาติเจริญ และ ภัทร์ พลอยแหวน (2560) ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและปัจจัยสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ พบว่า ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ คือ ปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ อุปสรรคภายในองค์กร และอุปสรรคภายนอกองค์กร

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกระดับของการดำเนินงานควบคู่ไปกับการบริหารจัดการปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สามารถบรรลุความสำเร็จในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศได้อย่างยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) คณะควรทบทวนแผนกลยุทธ์ และจัดทำแผนระยะสั้น ระยะยาว และแผนเชิงรุก ในการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx
- 2) คณะควรปรับปรุงระบบการรับฟังเสียงลูกค้า (Voc) การจัดการข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (นักศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ลูกค้า อาจารย์และบุคลากร)
- 3) คณะควรจัดทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิด ความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบร่วมกันทั่วทั้งองค์กร
- 4) คณะควรมีการจัดทำแบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) เพื่อระดมสมองหรือวิเคราะห์ข้อมูล ย้อนหลัง ซึ่งเป็นปัญหาที่แท้จริง
- 5) สำนักประกันคุณภาพการศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามเกณฑ์ EdPEx ทั่วทั้งองค์กร
- 6) สำนักประกันคุณภาพการศึกษาควรจัดทำแผนกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx ในเชิงรุกของแต่ละคณะเพื่อมุ่งเป้าไปสู่ความเป็นเลิศทั่วทั้งองค์กร
- 7) สำนักประกันคุณภาพการศึกษาควรจัดทำข้อมูลคลังปัญญาการดำเนินงานตามเกณฑ์ EdPEx เพื่อแบ่งปันข้อมูลที่เชื่อถือได้ ถูกต้องชัดเจน และไปในทิศทางเดียว

รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ตามข้อกำหนดของเกณฑ์ EdPEx
- 2) ควรศึกษาวิจัยและปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์ EdPEx เพื่อวางแผนการขับเคลื่อน พัฒนาปรับปรุง คณะ และหน่วยงานตามแผนระยะสั้นและระยะยาว

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา**. [online]. Available <https://bsq.vec.go.th/Portals/9/Download/your61/insurance/ministerial%20regulations/01v1.pdf> (สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2568).
- กฤษณ์ รักษาติเจริญ และภัทร์ พลอยแหวน. (2560). ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและปัจจัยสภาพปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดของการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. *MFU Connexion: Journal of Humanities and Social Sciences*, 6(1), 142-161.
- กุลพัทธ์ กุลชาติติก และ เมธิชญณ์ ปรัชญ์ชญากร. (2562). **แนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- จารุกิตติ์ สดสุข. (2565). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 22(2), 49-60.
- เจนจบ หาญกลับ. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงของโรงเรียนเอกชนเขตกรุงเทพมหานครประสบความสำเร็จ**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- ชยกร ศิริโยธา. (2564). **การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กรณีศึกษา : คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. รายงานวิจัย. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธิดาเดียว มยุรีสุวรรณ. (2559). **การวิเคราะห์การถดถอย**. ขอนแก่น: เพ็ญพรินตัง.
- บรรณกร แซ่ลิ้ม. (2560). **การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. รายงานวิจัย. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมาพร พุ่มทับทิม. (2563). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มาใช้ภายในคณะนาร่อง ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรภัทร เกศพร. (2565). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)**. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พระเมธีปริยัติธาดา พระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรวรกุล สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต และชมพูนุช ช่างเจริญ.

(2564). การประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 8(1), 375–389. สืบค้นจาก [https://so02.tci-](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/248240)

[thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/248240](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/248240).

พิศิษฐ์ ตัณทวณิช และพนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่า IOC. วารสารการวัดผล

การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(2), 3-12.

ยุพาพร รูปงาม. (2545). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ.

กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก.

วธัญญาวดี เพ็งตะโก. (2562). คุณภาพชีวิตในการทำงานและความพึงพอใจในการทำงานมีอิทธิพลต่อ

ความตั้งใจอยู่ในองค์กรของวิศวกรบริษัทญี่ปุ่น ในเขตประกอบการเสรีนิคมอุตสาหกรรม

ไฮเทค จ.พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัชรกร โพธิ์ฤกษ์. (2554). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วิจิตร ศรีสอาน. (2558). แนวคิด ทิศทางการสร้างองค์ความรู้ ด้านการประกันคุณภาพกับอุดมศึกษา

ไทย. (เอกสารประกอบการบรรยาย). [online]. Available

[https://repository.stou.ac.th/bitstream/handle/6625047444/1144/Wichit_001.pdf?](https://repository.stou.ac.th/bitstream/handle/6625047444/1144/Wichit_001.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

[sequence=1&isAllowed=y](https://repository.stou.ac.th/bitstream/handle/6625047444/1144/Wichit_001.pdf?sequence=1&isAllowed=y) (สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2568).

วิศิษฐ์ เกตุรัตน์กุล ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์ และหัสพร ทองแดง. (2563). แนวทางการศึกษาการสื่อสารเพื่อ

การสร้างความร่วมมือกับชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนในประเทศไทย.

วารสาร สาร สื่อ ศิลป์, 3(6), 37-50.

สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารวิชาการ, 2(1),

183-197.

สมพิศ นามเปื่อย, ธีระศักดิ์ ดำรงรุ่งเรือง และวิลาวัลย์ วีระอาชากุล (2561). การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพ

การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กรณีศึกษา : คณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี พ.ศ. 2561. วารสารวิจัย มข สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,

(ฉบับบัณฑิตศึกษา) 9(1).

สมภาพ มุฮัมหมัด. (2561). การรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรสายสนับสนุนต่อการประกันคุณภาพ

การศึกษา กรณีศึกษา สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. รายงานการ

วิจัย. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551). **สาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากร**. กรุงเทพฯ. สามเจริญพานิชย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558) **เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2558-2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม. (2563). **เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ฉบับปี 2563-2566**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม.
- สุนิษา ราชภัณฑ. (2560). แนวทางการพัฒนาบุคลากรของสหวิชาชีพในการดำเนินงานด้านการป้องกันการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ. **วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการมหาวิทยาลัยมหิดล**, 4(2), 36-61.
- สุพัตรา ยอดสุรางค์. (2562). แนวคิดว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**, 14(1), 122-132.
- สุวัฒน์ งามดี และ ปิยพร มานะกิจ (2560). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์ตามเกณฑ์ EdPEx กรณีศึกษา : คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อติทยา เล็กประทุม และเฉลิมขวัญ สิงห์วี. (2563). แรงจูงใจในการทำงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 46(1), 174-217.
- อังสนี กันสุขเจริญ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติกับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี. **วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์**, 2(1), 27-38.
- อัญชลี พลอยเพชร. (2560). ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2558. **Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University**, 3(1), 71-82.
- อุไร จุ้ยกำจร (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ/วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เอกพล ดวงศรี. (2563). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่. **วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**, 4(3), 67-81.

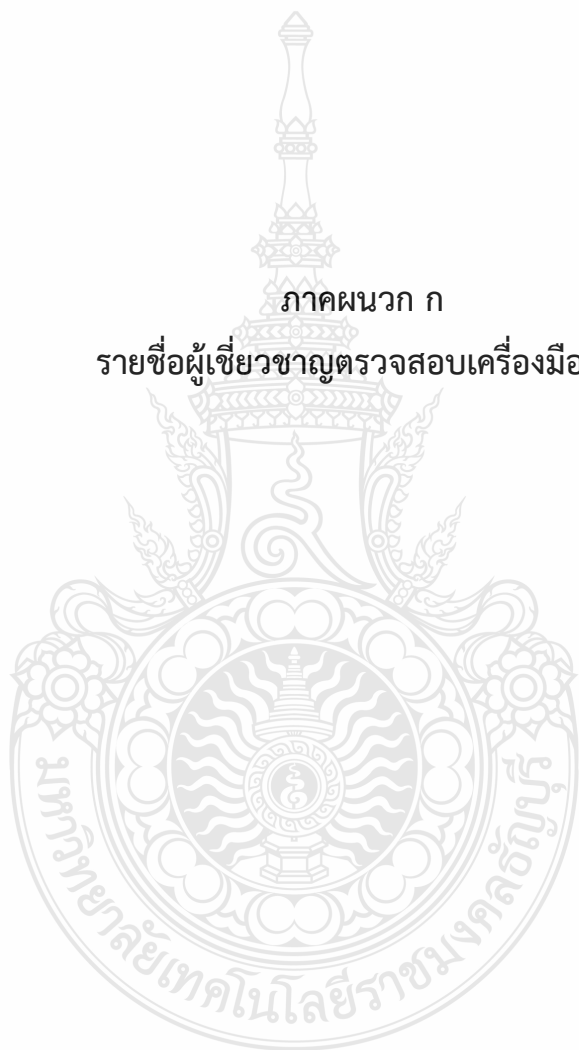
Mahmood, R. (2024). **KSA model > Knowledge, Skills, and Attitudes framework**. [online].
Available <https://www.linkedin.com/pulse/ksa-model-knowledge-skills-attitudes-framework-%D8%B1%D8%A7%D8%B4%D8%AF-%D9%85%D8%AD%D9%85%D9%88%D8%AF-dfotf> (สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2568).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล จันทน์พาณิชย์ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม
สังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจนา สีมันตร รองคณบดีฝ่ายแผนและพัฒนา
สังกัดคณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ สนธิสมบัติ ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมืออุตสาหกรรม
สังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ข
การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการพิจารณาการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตารางที่ ข.1 ผลการพิจารณาการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การศึกษาการดำเนินงานการศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (EdPEX) ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
การดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ที่มีระดับ 5 คะแนน ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ประกอบด้วย หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์					
หมวด 1 การนำองค์กร					
1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ “ผลิตนวัตกรรมและนวัตกรรมทางการเกษตร ที่สร้างคุณค่าสู่สังคมและประเทศ” และทบทวนวิสัยทัศน์ ในช่วงการ จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ไว้ในแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีผ่านประเด็นยุทธศาสตร์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีการถ่ายทอด/สื่อสารวิสัยทัศน์ค่านิยมสู่บุคลากรทุกกลุ่มผ่าน กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. มีการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมทุกอย่างต่อเนื่องให้เกิด ค่านิยม “ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง –รู้ คิด ทำ แบบมีอาชีพ –มีความเป็น สากล –ต่อยอดเทคโนโลยี –เชื่อมั่นในทีม”	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารหน่วยงานมีการขับเคลื่อนการทำงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ผู้บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและ จริยธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะฯ และรายงานต่อ มหาวิทยาลัยตามรอบอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
หมวด 2 กลยุทธ์					
1. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย และตอบสนองต่อ วิสัยทัศน์/เป้าหมายความท้าทายของคณะฯ ที่กำหนด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. มีการค้นหาความได้เปรียบความท้าทายเชิงกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์ SWOT	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีการพัฒนากำหนดตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์และมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ ชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. มีการบริหารความเสี่ยงกระบวนการทำงานที่สำคัญตามพันธกิจของคณะ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ ของคณะ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเสนอ คณะกรรมการประจำคณะพิจารณารายไตรมาส	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติ การประจำปี	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 3 ลูกค้า					
1. มีการรับฟังหรือ/และสำรวจข้อมูลความคาดหวังและความต้องการของ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนและ ทิศทางของประเทศ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. มีการนำผลประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะจาก ผู้รับบริการนำมาปรับปรุงบริการอย่างชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.มีการพัฒนานักศึกษาให้มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพกับ บุคลากร และคณาจารย์เพื่อนำไปสู่ความผูกพันกับผู้เรียนและลูกค้า	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. มีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ/วิจัยในการแข่งขันระดับชาติ และนานาชาติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
7. มีการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. มีระบบการจัดการข้อร้องเรียนและการแก้ไขข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้					
1. มีการกำหนดตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบติดตามผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหาร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. มีการรวบรวม ติดตามวัดผลการดำเนินงานครอบคลุมแผนงาน/โครงการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจและในกระบวนการวางแผน ยุทธศาสตร์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. มีการทบทวนผลการดำเนินการเพื่อประเมินผลสำเร็จการบรรลุ วัตถุประสงค์ของแผน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ที่มีประโยชน์มาใช้ในการ ปรับปรุงการทำงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 5 บุคลากร					
1. มีการสำรวจอัตรากำลัง และความสามารถของบุคลากร ทุกกลุ่ม เพื่อทำ แผนพัฒนาบุคลากร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. มีการพัฒนาบุคลากรที่ตรงความต้องการ ความคาดหวังสอดคล้องตาม พันธกิจของคณะ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อช่วยสนับสนุนการ ปฏิบัติงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กร การพัฒนากระบวนการทำงานอย่าง ต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร และประเมินขีดความสามารถ ตามผลงานจริงอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ					
1. มีการออกแบบผลิตภัณฑ์บริการและกระบวนการทำงานหลัก งานประจำ ที่ชัดเจนแก่บุคลากร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. มีระบบการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์คณะ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. มีการทำงานเป็นทีม บูรณาการข้ามสายงาน การทำงานในรูปแบบ คณะกรรมการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. มีการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการ ทั้งกระบวนการหลักและกระบวนการ การรอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. มีการพิจารณาใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ระบบสารสนเทศมีความพร้อมใช้งาน มีการตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูล และมีระบบป้องกันความไม่ปลอดภัยจาก ไซเบอร์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานที่ดี สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 7 ผลลัพธ์					
1. คณะมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับคู่เทียบเพื่อหาแนวโน้ม ผลลัพธ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. คณะมีการวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. คณะมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุงองค์กรอย่าง ต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การมีส่วนร่วมการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)					
1. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการ ดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่ เป็นเลิศ (EdPEX)	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	1	1	1	1.00	ใช้ได้

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
4. ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพองค์กรตาม เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอวิธีปรับปรุงการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ท่านได้เข้าร่วมการฝึกอบรมและการเป็นคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการ ดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ร่วมกับคณะ หน่วยงาน และมหาวิทยาลัย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี					
ระดับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานฯ					
หมวด 1 การนำองค์กร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 2 กลยุทธ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 3 ลูกค้า	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 5 บุคลากร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
หมวด 7 ผลลัพธ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำนักประกันคุณภาพการศึกษา และคณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ
ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาต่อไป โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และตำแหน่งทางการบริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับสภาพเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. น้อยกว่า 35 ปี

☐ 2. 35 - 40 ปี

☐ 3. 41 - 50 ปี

☐ 4. 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ 2. ปริญญาตรี

☐ 3. ปริญญาโท

☐ 4. ปริญญาเอก

4. ประเภทบุคลากร

☐ 1. สายวิชาการ

☐ 2. สายสนับสนุน

5. ประสบการณ์เพื่อการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

☐ 1. ต่ำกว่า 1 ปี

☐ 2. 1 - 2 ปี

☐ 3. 3 - 5 ปี

☐ 4. มากกว่า 5 ปี

6. ประสบการณ์ในการบริหารงาน

☐ 1. ต่ำกว่า 1 ปี

☐ 2. 1 - 2 ปี

☐ 3. 3 - 5 ปี

☐ 4. มากกว่า 5 ปี

7. ตำแหน่งทางการบริหาร

☐ 1. คณบดี

☐ 2. รองคณบดี

☐ 3. ผู้ช่วยคณบดี

☐ 4. ประธานหลักสูตร

☐ 5. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

☐ 6. อาจารย์ประจำหลักสูตร

☐ 7. หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

☐ 8. หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน/หัวหน้าส่วน

☐ 9. เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพการศึกษา

☐ 10. อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ที่มีระดับ 5 คะแนน ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ประกอบด้วย หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 กลยุทธ์ หมวด 3 ลูกค้า หมวด 4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 บุคลากร หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ และ หมวด 7 ผลลัพธ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง	ระดับการดำเนินการมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการดำเนินการมาก
3	หมายถึง	ระดับการดำเนินการปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการดำเนินการน้อย
1	หมายถึง	ระดับการดำเนินการน้อยที่สุด

ลำดับ ที่	การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
หมวด 1 การนำองค์กร						
1	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ “ผลิตนวัตกรรมและการเกษตร ที่สร้างคุณค่าสู่สังคมและประเทศ” และทบทวนวิสัยทัศน์ ในช่วงการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ					
2	มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศไว้ในแผน 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีผ่านประเด็นยุทธศาสตร์					
3	มีการถ่ายทอด/สื่อสารวิสัยทัศน์ ค่านิยมสู่บุคลากรทุกกลุ่มผ่านกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์					
4	มีการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมทุกปีอย่างต่อเนื่องให้เกิดค่านิยม “ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง -รู้ คิด ทำแบบมืออาชีพ -มีความเป็นสากล -ต่อยอดเทคโนโลยี -เชื่อมั่นในทีม”					
5	ผู้บริหารหน่วยงานมีการขับเคลื่อนการทำงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์					
6	ผู้บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจริยธรรม					

ลำดับ ที่	การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
7	ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะฯ และ รายงานต่อมหาวิทยาลัยตามรอบอย่างต่อเนื่อง					
หมวด 2 กลยุทธ์						
1	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับมหาวิทยาลัย และ ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์/เป้าหมายความท้าทายของคณะฯ ที่กำหนด					
2	มีการค้นหาความได้เปรียบความท้าทายเชิงกลยุทธ์โดยการ วิเคราะห์ SWOT					
3	มีการพัฒนากำหนดตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์และมอบหมาย ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน					
4	มีการบริหารความเสี่ยงกระบวนการทำงานที่สำคัญตามพันธ กิจของคณะ					
5	มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับ กลยุทธ์ของคณะ					
6	มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเสนอ คณะกรรมการประจำคณะพิจารณารายไตรมาส					
7	มีการประเมินผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของแผนกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการประจำปี					
หมวด 3 ลูกค้า						
1	มีการรับฟังหรือ/และสำรวจข้อมูลความคาดหวังและความ ต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
2	มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของ กลุ่มผู้เรียนและทิศทางของประเทศ					
3	มีการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
4	มีการนำผลประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ และ ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการนำมาปรับปรุงบริการอย่าง ชัดเจน					

ลำดับ ที่	การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
5	มีการพัฒนานักศึกษาให้มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนา คุณภาพกับบุคลากร และคณาจารย์เพื่อนำไปสู่ความผูกพัน กับผู้เรียนและลูกค้า					
6	มีการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการ/วิจัยในการแข่งขัน ระดับชาติและนานาชาติ					
7	มีการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรม อย่างต่อเนื่อง					
8	มีระบบการจัดการข้อร้องเรียนและการแก้ไขข้อร้องเรียนที่มี ประสิทธิภาพ					
หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้						
1	มีการกำหนดตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบติดตามผล และรายงานผล การดำเนินงานต่อผู้บริหาร					
2	มีการรวบรวม ติดตามวัดผลการดำเนินงานครอบคลุม แผนงาน/โครงการ					
3	มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจและในกระบวนการ วางแผนยุทธศาสตร์					
4	มีการทบทวนผลการดำเนินการเพื่อประเมินผลสำเร็จการ บรรลุวัตถุประสงค์ของแผน					
5	มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ที่มีประโยชน์มาใช้ ในการปรับปรุงการทำงาน					
6	มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน					
หมวด 5 บุคลากร						
1	มีการสำรวจอัตรากำลัง และความสามารถของบุคลากร ทุกกลุ่มเพื่อทำแผนพัฒนาบุคลากร					
2	มีการพัฒนาบุคลากรที่ตรงความต้องการ ความคาดหวัง สอดคล้องตามพันธกิจของคณะ					
3	มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อช่วยสนับสนุน การปฏิบัติงาน					

ลำดับ ที่	การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
4	มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กร การพัฒนากระบวนการทำงาน อย่างต่อเนื่อง					
5	มีการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร และประเมินขีด ความสามารถตามผลงานจริงอย่างเป็นระบบ					
หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ						
1	มีการออกแบบผลิตภัณฑ์บริการและกระบวนการทำงานหลัก งานประจำที่ชัดเจนแก่บุคลากร					
2	มีระบบการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์คณะ					
3	มีการทำงานเป็นทีม บูรณาการข้ามสายงาน การทำงานใน รูปแบบคณะกรรมการ					
4	มีการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการ ทั้งกระบวนการหลักและ กระบวนการรอง					
5	มีการพิจารณาใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย					
6	ระบบสารสนเทศมีความพร้อมใช้งาน มีการตรวจสอบความ ถูกต้องของข้อมูล และมีระบบป้องกันความไม่ปลอดภัยจาก ไซเบอร์					
7	มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาแนวทางปฏิบัติงานที่ดี สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรม					
หมวด 7 ผลลัพธ์						
1	คณะมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับคู่เทียบเพื่อหา แนวโน้มผลลัพธ์					
2	คณะมีการวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินงานในภาพรวมของ องค์กร					
3	คณะมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปรับปรุง องค์กรอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการเป็นเลิศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	ระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)					
2. ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)					
3. ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำโครงสร้างองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)					
4. ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อใช้จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)					
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอวิธีปรับปรุงการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)					
6. ท่านได้เข้าร่วมการฝึกอบรมและการเป็นคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ร่วมกับคณะ หน่วยงาน และมหาวิทยาลัย					

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- 5 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด
4 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคมาก
3 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคปานกลาง
2 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคน้อย
1 หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

รายละเอียด	ระดับปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
1. ระดับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานฯ					
หมวด 1 การนำองค์กร					
หมวด 2 กลยุทธ์					
หมวด 3 ลูกค้า					
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้					
หมวด 5 บุคลากร					
หมวด 6 ระบบปฏิบัติการ					
หมวด 7 ผลลัพธ์					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาฯ และข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

5.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงานต่อการดำเนินงานในแต่ละหมวดสู่ความสำเร็จตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

.....

.....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคผนวก ง
แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วม

แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงาน

() คู่มือปฏิบัติงาน	(/) ผลงานวิจัย	() ตำรา
() หนังสือ	() งานแปลตำราหรือหนังสือ	() งานวิเคราะห์หรืองานพัฒนา
() บทความทางวิชาการ	() เอกสารกรณีศึกษา	() ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของคณะ

เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โดยมีผู้ร่วมวิจัย จำนวน 2 คน แต่ละคนมีส่วนร่วมดังนี้

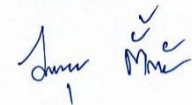
ชื่อผู้ร่วมงาน	ปริมาณงานร้อยละ และหน้าที่ความรับผิดชอบ
1. นางสาวปัทมาพร พุ่มทับทิม	ร้อยละ 50 % - ดำเนินการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย - จัดทำบทที่ 1 -บทที่ 5 - จัดทำแบบสอบถาม วิเคราะห์สถิติ - แปลผลงานวิจัย สรุปผลการวิจัย - จัดพิมพ์รูปเล่มงานวิจัย
2. นางกรุณา ตั้งฤทัยวรรณ	ร้อยละ 50 % - ดำเนินการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย - จัดทำบทที่ 2 บทที่ 4 บทที่ 5 - เก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง - แปลผลงานวิจัย สรุปผลการวิจัย

ลงชื่อ

(นางสาวปัทมาพร พุ่มทับทิม)

ลงชื่อ

(นางกรุณา ตั้งฤทัยวรรณ)

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-สกุล : นางสาวปัทมาพร พุ่มทับทิม

ตำแหน่งบริหาร/วิชาการ : นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

สังกัด : ฝ่ายพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ สำนักประกันคุณภาพการศึกษา

หมายเลขโทรศัพท์ : 0 2549 3511

E-mail : pattamaporn_p@rmutt.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญา	คุณวุฒิ สาขาวิชา	สถานศึกษา
2546	ปริญญาตรี	(คอ.บ.) ครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโทรคมนาคม (เกียรตินิยมอันดับ 2)	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2550	ปริญญาโท	(คอ.ม.) ครุศาสตรอุตสาหกรรม มหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญ/เชี่ยวชาญ สาขาวิศวกรรมโทรคมนาคม วิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

ชื่อเรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยฝึกความสามารถแบบอิงเกณฑ์เรื่องการติดตั้งอินเวอร์เตอร์

อิตาชี รุ่น SJ200 Alternative : Competency based training on SJ200 Hitachi Inverter
installation

ปีที่พิมพ์ 2550 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

2. ชื่อ-สกุล : นางกรรณา ตั้งฤทัยวรรณ

ตำแหน่งบริหาร/วิชาการ : นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

สังกัด : คณะเทคโนโลยีการเกษตร

หมายเลขโทรศัพท์ : 0 2592 1955 โทรสาร : 0 2592 1943

E-mail : karuna_t@rmutt.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญา	คุณวุฒิ สาขาวิชา	สถานศึกษา
2539	ปริญญาตรี	(บธ.บ.) บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี	วิทยาลัยศรีโสภณ